

EDITORIAL

Una nova festa major

Aquest número de LA TOSCA dóna compte, sobretot, de les activitats d'estiu i de la Festa Major de Moià. Sense incidències significatives, la festa major ha transcorregut de forma prou positiva, amb la coincidència de dos aniversaris: el 75è dels gegants i el 10è de la Cabra d'Or. En el cas dels primers es va presentar a finals de juliol el resultat de la restauració dels gegants reis, que s'havien inaugurat per la festa major de 1944. L'èxit de la campanya de micromecenatge empesa per a la seva posada al dia i la qualitat de l'espectacle «Moià Gegant» són un bon indicador de la vitalitat i la capacitat de la Colla Gegantera de Moià, veritable paisatge de fons de la festa al carrer, en absència de la qual no ens sabem imaginar una cercavila popular. La Cabra d'Or, en contrast, és una tradició recent, i el més significatiu és que en tan poc temps hagi penetrat tant en l'imaginari simbòlic col·lectiu. Veure de nou els portadors de la cabra de fa deu anys feia impressió, perquè aquesta festa reuneix l'exaltació del nou i l'enamorament del vell. La seva narrativa, l'excel·lència de la composició musical i el virtuosisme de la interpretació de la Banda Àuria són elements que fan d'aquesta festa un patrimoni comú a potenciar i, sobretot, a preservar entre tots.

També ens adonem que actes com la caminada popular, organitzada pel GEMI, esdeveniments esportius a càrrec del C.E. Moià, activitats de l'Agrupament Escolta, el Cercle Artístic o l'Associació Cultural Modilianum són, a més dels co-

mentats, els que donen raó del gruix de l'oferta de la festa major. En la crònica del «Moià Gegant» s'esmenten els gegants d'un municipi proper que no poden sortir de casa perquè no tenen colla que els tregui al carrer. Sense l'associacionisme, els pobles no mereixen aquest nom. En una entrevista a LA TOSCA, un ex-regidor de Cultura de Castellterçol defensava bastir la cultura de baix cap a dalt, prenent l'associacionisme com a base en lloc d'inventar des de dalt. Però l'associacionisme necessita també suport i malament rai si no es poden crear complicitats conjuntes amb les institucions públiques.

Aquest setembre també serà el moment en què els nous ajuntaments arrenquin el curs amb programes i actuacions concretes per als nostres municipis. Fomentar i abonar l'associacionisme hauria d'estar en l'agenda política. Aquesta edició de la Cabra d'Or, per exemple, ha obligat a retocs i ajustos, com també ha encès els primers senyals d'avertiment, perquè és una festa molt intensiva en preparació que caldrà segurament avaluar per a veure com, col·lectivament, es pot contribuir a fer-la més gran. El desè aniversari ha permès de comprovar com el tiny de color dels engalanaments del carrer ha perdut intensitat, per culpa del sol i del pas del temps. Els ajustos i la renovació, si calen, no poden ser responsabilitat exclusiva dels organitzadors directes. En tot cas, cal posar-s'hi, perquè l'organització de la nova festa major del 2020 comença ja ara.

ÍNDEX

Editorial	3
Actes i esdeveniments	5
Gegants grans, festa gran! <i>E. Permanyer</i>	5
Festa major, amb deu anys ... <i>E. Roca, E. Permanyer</i>	8
La nit, nota destacada de la festa major. <i>À. Mur</i>	14
36è Festival Internacional de Música ... <i>E. Permanyer</i>	17
Xipifesta 2.0	18
Vida municipal	19
Lliurament del primer Premi Agustí Grau. <i>Partit Demòcrata</i>	19
De fora estant	21
El Dr. Ramon Oller Capmany, homenatjat. <i>E. Permanyer</i>	21
Les entitats informen	22
Museu de Moià	22
L'estiu a l'Hospital-Residència Vila de Moià	24
L'Esplai informa	25
Biblioteca Municipal 1 d'Octubre	26
Activitats d'estiu 2019. <i>Cercle Artístic del Moianès</i>	27
Un record per a Jean Vanier. <i>Comunitat Els Avets</i>	28
Esports	30
Projecte social i esportiu del C.E. Moià. <i>Joan Riera</i>	30
Entrevista a Adrià Arnaus, golfista. <i>Josep Riera</i>	32
Moianès	35
Notes terçolenques. <i>R. Puig</i>	35
Manel Almodóvar, el farmacèutic de l'Estany ... <i>D. Prat</i>	36
Forma't i Ocupa't al Moianès. <i>Consorci i Consell Comarcal</i>	38
Segona edició del programa Ocupació en la Indústria ...	39
Una mica d'història	40
Oficis i personatges (10). Mecànic: Quico Gros. <i>R. Portet</i>	40
Breu apèndix sobre els forns de calç. <i>J. Roca</i>	43
El racó dibuixat	44
Dibuixant a Granera amb «Swasky». <i>M. Clotet</i>	44
Miscel·lània	46
Meteoflaix 2019-2020. <i>J.M. Picañol</i>	46
Publicacions	47
Breus / Moviment demogràfic	49
Dades meteorològiques	50

Moià Gegant»
(fot. Sebastià Renom)

LA TOSCA Can Carner. Joies, 11-13 - 08180 Moià · latosca@latosca.cat · www.latosca.cat

Consell de Redacció: Mercè Bigorra, Jaume Clarà, Josep Font, Albert Lozano, Elvira Permanyer, Roser Portet, Josep Riera, Elisa Roca, Josep Ruaix, Elvira Vilardell
Administració: Eduard Gómez
Disseny de la revista: Soldevila. Disseny i Comunicació — Impressió: Winihard Gràfics, Moià
DL B-4501-1983 — ISSN 2014-5160, 2014-5179 (versió digital) — 8 números l'any. Preu de l'exemplar: 4'5 euros

Edita: ASSOCIACIÓ CULTURAL
MODILIANUM

Amb el suport de

LA TOSCA és membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal

ACTES I ESDEVENIMENTS

Gegants grans, festa gran!

Elvira Permanyer i Sert

El cap de setmana del 27 i 28 de juliol era un data marcada en vermell al calendari de la Colla Gegantera de Moià. Haviem de presentar el treball de restauració dels gegants reis, després de setanta-cinc anys d'haver sortit per primera vegada pels carrers de Moià, per la festa major del 1944.

La diada era esperada per moltíssims moianesos, petits i grans. La tasca informativa, la campanya de micro-mecenatge..., tot molt treballat per la colla durant l'any que el gegants havien marxat a cal metge (el Taller d'Escultura Casserras, de Solsona), començava a donar els seus fruits. Les expectatives eren moltes. Per fer boca, s'obrí una exposició de fotografies dels se-

tanta-cinc anys d'aquests gegants a la baixada del Mestre, a la cantonada de l'antiga botiga de Cal Quirze, que permetia de saber la seva història al llarg del temps.

La festa per a celebrar el retorn dels gegants reis a casa va començar de fet el dissabte 27 a les sis de la tarda amb la plantada i cercavila dels gegantons de la colla i de les escoles de Moià, com també un sopar popular organitzat pel Cau. Però el plat fort seria l'espectacle nocturn a la plaça de Sant Sebastià, davant de Can Rocafort, la casa de la vila, amb el nom de «Moià Gegant». Un espectacle excel·lent, ben pensat, ben organitzat i molt ben realitzat. La plaça era plena de gom a gom.

El Pollo, els macers i els gegants restaurats, amb els seus primers portadors (fot. Sebastià Renom)

L'espectacle jugava entre el balcó de La Masia, on un gegant avi i una gegantona explicaven —amb la veu de Sebastià Padrís i Sara Arisa—, com un conte, les festes populars de Moià al llarg de l'any, donant pas a cada part de l'espectacle que es produïa davant les escales de la casa de la vila. Això vol dir que calia la participació de molta gent, entitats i associacions per a fer-ho possible: va obrir la vetllada el Pollo Matapuces, seguit per la recuperació dels macers (figures que durant els anys quaranta i cinquanta del segle passat acompanyaven els gegants i les autoritats); el ball dels Garrofins per Sant Sebastià, els balls del Ciri i de les Gitanes; els Tres Tombs amb dues burres, una mica atabalades; els Armats de Setmana Santa; la Cabra d'Or de la festa major; una al·legoria de la Festa de l'Arbre Fruiter; els Bastoners; les sardanes amb la Colla Sardanista, i, no cal dir-ho, el castell de focs artificials —des de fa anys desaparegut de la festa major moianesa—, que donà pas a la sortida dels gegants reis (Isabel i Ferran) de la casa de la vila, portats pels dos geganters més veterans (Eugeni Arisa i Jaume Canadell), enmig de confeti, fum i llums. Quin goig! Un gran aplaudiment. Tancà l'espectacle el Ball dels Gegants, acompanyats del Toll i la Toixonera i de tots els participants en l'espectacle. Una cercavila nocturna fins a la plaça Major arrodonia la jornada.

El diumenge dia 28 es va fer una Trobada de Gegants centenaris i històrics (XXXVII Trobada de Gegants), amb la presència de setze parelles: els gegants de Tona, uns gegants que fa molts anys que no surten de la seva vila pel fet que no tenen colla gegantera però que gràcies als Geganters de Vic pogueren ser-hi presents; els gegants reis de Sallent, els de Matadepera i els de Centelles, que rares vegades surten de la seva vila; els Barons

de Castellet; els de la ciutat d'Igualada; els gegants vells de Sant Pere de Ribes; els gegants reis d'Artés; la Griselda i en Tallaferro de Castellterçol; tres parelles de Cardona (els gegants històrics del barri de Sant Miquel; en Romeu i la Julieta del barri de la Fira, i en Borrell II i la Letgarda del carrer Major); els gegants moros i els Vitxets de Reus; en Chabran i la Llúcia de l'Arboç; i els gegants de Vilassar de Mar, amfitrions de la III Ciutat Gegantera de Catalunya.

Un cop feta l'arribada i la plantada de totes les parelles de gegants a la plaça de Sant Sebastià, s'inicià la cercavila pels carrers de la vila. En arribar al número 29 del carrer de Sant Sebastià, els gegants reis feren una petita ballada davant d'Antònia Sert, que el 1944 va fer els primers vestits d'aquests gegants que ara compleixen setanta-cinc anys, amb l'ajuda de l'aleshores germà Pau de l'Escola Pia. Tot seguit continuà la cercavila fins a la baixada del Mestre i l'avinguda de la Vila, per a acabar a la plaça Major, on es va fer una mostra de balls de diverses parelles de gegants. Per tancar la mostra de balls, els gegants reis de Moià van oferir el seu ball propi, «La joia del Moianès», que posava el punt final al cap setmana del «Retorn Gegant».

Malgrat la ressaca de la festa del retorn, els gegants han participat en els actes a què ja ens tenen acostumats per la festa major, des de la cantada d'havaneres amb el grup Terra Endins fins a les cercaviles de la vigília i del dia de la festa major, acompanyats del Pollo, dels caps-grossos i, en la del dia 15, també dels bastoners. Així mateix, una vegada més, els gegants de Moià van participar en la Mostra de Cultura Popular del dia 16 a la tarda, on, per tercer any consecutiu, van dansar als acords del «Ball de rams». El dia 17 a la tarda els gegants reis acompanyaren els actes de la Festa de l'Arbre Fruiter.

Els gegantons narradors de la festa. Ball final de tots els participants (fot. Xavier Rius)

Festa major, amb deu anys de la Cabra d'Or, i molt més

Elisa Roca i Elvira Permanyer

A més de l'activitat gegantera —ja ressenyada en una altra crònica—, la festa major d'enguany es va caracteritzar per la celebració dels deu anys de la Cabra d'Or. A continuació oferim una crònica d'algunes de les activitats que hi van tenir lloc.

Caminada popular

El diumenge dia 4 d'agost, la 39a edició de la caminada va aplegar 460 persones, que van fer el recorregut d'aproximadament 13 quilòmetres sense cap incident remarcable. La sortida va tenir lloc davant el pavelló i la ruta va encaminar-se, tot passant pel Còdol, cap a l'ermita de la Tosca. Un cop travessada la riera, hom va enfilarse per camins força ombrívols cap a la casa abandonada del Saiolic, on va haver-hi un dels quatre avituallaments que l'organització ofereix al llarg del trajecte. Reprès de nou el camí, les indicacions assenyalades en forma de vetes de roba, i no de plàstic, van fer dirigir els caminaires cap a la font de la Serra i, per corriols, accedir cap a la Falcia, per a espetegar de nou davant el pavelló, lloc d'arribada. De record, el GEMI va donar als participants una bosseta tèrmica molt útil i manduca per si algú havia quedat amb gana.

La Cabra d'Or

La celebració del desè aniversari va portar algun canvi en el seu transcórrer. Un d'aquests va ser la supressió de la representació que es feia a l'aparcament de l'Hospital-Residència, al matí, que posava en relleu la història de confrontació del noble Aissó amb els comtes francs per tenir l'hegemonia a Catalunya i com arriba la cabra d'or a terres moianeses. Enguany, aquesta explicació es va fer a la tarda,

prèvia a l'actuació ambientada en el segle XIV en què s'escenifica la història de la llegenda de la cabra d'or amb els personatges principals: senyor de Planella, Bernat i Dolça. Finalitzada aquesta part de la festa, i a diferència d'altres edicions, no va haver-hi l'acampada nocturna al castell de Clarà, sinó que es va fer sopar de carmanyola i joc de nit buscant el tresor, acompanyats per la banda Àuria i el Pd Cabró. Un cop trobada la cabra i de retorn al poble només s'hi va fer la primera cercavila nocturna, en què van participar al voltant de mig miler de persones, fins al parc, on es va celebrar la troballa amb concerts.

L'endemà a les deu, els tallers infantils per a confeccionar rocs de paper, banderes i diademes van enllaçar amb la cercavila matinal, l'objectiu de la qual va ser resguardar la cabra a l'ajuntament fins a la tarda. Va ser llavors i sota un sol de justícia que es va emprendre una entusiasta i multitudinària cercavila pels carrers de la vila amb la participació d'antics portadors —encara amb ganes i força per a dur la cabra tot i haver passat deu anys—, portadors i portadores actuals, bastoners i cabretes que al so de la banda Àuria van trobar-se amb la contracercavila que tenia lloc als carrers de Sant Antoni i carrer del Comerç. Seguidament es van dirigir cap a davant de l'església, on va tenir lloc el final de la llegenda: apedregament del senyor de Planella i posterior casament de la Dolça amb en Bernat. Per celebrar-ho i alhora celebrar els deu anys es van estrenar uns balls infantils, que van obtenir forts aplaudiments. Després d'una estona de descans per a anar a sopar, es van reprendre els balls de la Cabra d'Or, amb traca i bengales incloses.

Dos instants de la Festa de la Cabra d'Or (fot. Xavier Rius)

Algunes les imatges de les pel·lícules de Francesc Bas.
Sortida de la Cursa Vertical (fot. Josep Font)

Malgrat que hi va haver moments durant la tarda en què el públic s'impacientava per la tardança a començar els fragments teatralitzats, s'ha de reconèixer el gran èxit de convocatòria que manté la festa i el gran esforç d'organització. Només cal dir que el nombre dels qui hi han intervingut arriba a unes 160 persones. Cal tenir en compte, doncs, que el *tempo* de les cercaviles és difícil de calcular i més quan hi ha balls i coreografies entremig, i en el cas de la Cabra d'Or encara més. S'ha tancat una altra edició amb molt d'èxit i amb el futur assegurat.

Comencem la festa major

La nit del dia 11 d'agost tingué lloc a la plaça de Sant Sebastià un inici de festa major amb la projecció d'un recull d'imatges filmades en 8 i super 8 a finals del anys seixanta i començament dels setanta del segle passat per Francesc Bas i contextualitzades per l'Associació Cultural Modilianum, amb el títol «Un viatge cinematogràfic al Moià dels anys 70». Més de dos-cents moianesos es concentraren a la plaça per veure imatges poc o gens vistes i el fet tingué el reconeixement del públic present amb exclamacions, riures i comentaris de tota mena. Obriren l'acte unes paraules de l'alcalde, Dionís Guiteras, convidant la gent a gaudir de la festa major.

Tenis taula

Paral·lelament al mercat del vi i el formatge, a l'antic gimnàs es portava a terme el torneig de tennis taula de la festa major. Com ens ha comentat un membre de l'organització, hi van participar vint-i-cinc jugadors de diferents nivells i edats, des d'aquells que no juguen habitualment fins als que ho fan regularment al club. Es van repartir en quatre grups, per nivells, i així tothom competia amb gent de nivell similar. El torneig va començar a les deu i va acabar a dos quarts de dues amb la

final entre Jofre Ferrer, de Moià, i Gerard Romera, de Torelló, emportant-se la victòria el nostre convilatà.

Cursa Vertical

A dos quarts de nou del dimecres dia 14, l'Escola de Trail i l'ajuntament van organitzar la primera Cursa Vertical, consistent a pujar la costa de la Creu pel dret. Van inscriure-s'hi noranta-un corredors i els guanyadors en la categoria masculina van ser: 1r, Genís Casallarch; 2n, Jan Castillo; 3r, Aleix Vilardell. En la categoria femenina: 1a, Alaitz Plans; 2a, Sandra Sánchez; 3a, Elisa Mas.

Mostra de Cultura Popular

En la seva 9a edició, s'hi van poder veure el Ball de Veguers de Sant Joan, el Ball de Nans —amb vuit caps-grossos, quatre que provenen dels gegants i els quatre que ja són els propis del ball—, el Ball de Rams efectuat pels gegants de Moià, una sardana d'exhibició i un vals-jota obert a ser ballat per tot el públic present. La plaça Major va omplir-se de parelles balladores que van posar la cirereta final a l'acte. La música va anar a càrrec de la Cobla Sabadell que va oferir, tot seguit, sardanes.

Teatre

La tarda del diumenge 11 d'agost es va fer teatre per als infants de més de quatre anys amb l'obra *Les princeses també es tiren pets*, a càrrec d'El Replà Produccions, a l'Espai Cultural Les Faiques.

A l'esplanada de la biblioteca, al parc, a la tarda del dia 13, l'espectacle familiar *Little Circus, Cía*, a càrrec de Núria Serra, un espectacle per als més petits emmarcat en l'àmbit del circ.

La vigília de la festa major, a Les Faiques, tingué lloc la representació de *Clochard*, per Grappa Teatre, dirigida per Paco Mir, membre del Tricicle, on el gest,

les exclamacions i els sons eren el llenguatge de comunicació. Un teatre fresc, de somriure constant, però amb el missatge de la vida dels sensesostre que ens pot arribar a tots.

Activitats infantils

A més de l'obra de teatre esmentada, el dilluns dia 12 va haver-hi cinema a la fresca amb la projecció de dues pel·lícules: *Dumbo*, dirigida als més petits, i per als més jovenets *Alita: àngel de combat*. Així mateix van poder fruitir de dos matins amb jocs infantils i esmorzar al parc: el dissabte dia 10, en el marc de la Cabra d'Or, i el dimecres dia 14 amb jocs de Fefe i Cia i, sens dubte, un gran dia per als més menuts va ser el divendres dia 16, que, com l'any passat, van poder lliscar pel tobogan aquàtic SplashSlide, de setanta-cinc metres de llarg, que es va muntar al carrer de Sant Josep. Paral·lelament, a la plaça del CAP, l'aigua continuava essent la protagonista, amb la xeringada de colors, l'inflable d'aigua i la festa de l'escuma. Al migdia, una *master class* de zumba va cloure aquesta matinal tan festiva i entretinguda.

114a Festa de l'Arbre Fruiter i d'Homenatge a la Vellesa

De nou al parc municipal de Moià, una altra Festa de l'Arbre, que enguany havia de presidir un dels moianesos més coneguts arreu de Catalunya, en Josep Lluís Martínez Picanyol, conegut per tots simplement com a Picanyol, però que per raons de salut no pogué assistir-hi. Es va llegir una breu semblança de la seva trajectòria professional com a ninotaire, recordant un dels seus personatges més estimats, *Ot, el bruixot*.

L'any passat, aprofitant l'efemèride del cinquantenari de l'Institut Moianès, va sorgir la iniciativa de fer un reconeixement als millors treballs de recerca que els alumnes de segon de batxillerat

han presentat durant el curs anterior. En aquest cas han estat: «La medicina regenerativa», de Marc Torres Serra i Aina López Mas; «La lluita del poble berber», de Naiara Simó Rojo; «El desenvolupament del llenguatge infantil: estudi d'un cas», de Jana Vila Surroca, i «Descobrint la història a través dels objectes de casa», de Clara Roselló Viader.

Els actes d'homenatge a la gent gran —per a la qual al matí ja havia tingut lloc una missa i el tradicional vermut—, enguany van ser presidits pel matrimoni format per Josep Armadans i Agustina Martínez.

Amb l'edició 2019 del «Premi Francesc Viñas al Civisme», aquest any es va fer un reconeixement molt especial al moianès Joan Gaja. Després de llegir una semblança de la seva activitat sempre discreta, però sempre present, en totes les activitats del poble, l'alcalde li va lliurar una placa. Abans, el mateix Gaja, juntament amb el matrimoni Armadans-Martínez, havia estat l'encarregat de plantar un arbre fruiter, a la plaça del CAP.

A continuació es donà lectura al veredict del XXVI Concurs Infantil de Dibuix Miquel Lerín - Maria Vilardell, convocat pel Cercle Artístic del Moianès.

En manca la presència del president de la festa, l'alcalde, Dionís Guiteras, explicà la seva visita a casa d'en Picanyol, que li lliurà la tradicional placa, a més de portar-li el llibre d'honor de l'ajuntament per tal de signar-lo, on, evidentment, va fer un dibuix com a signatura. El regidor de Cultura, Gabriel Roselló, llegí un text que en Picanyol havia fet arribar.

La festa tingué l'acompanyament de l'Espai Musical de Moià, un projecte participatiu amb l'objectiu de, mitjançant la col·laboració dels seus participants, fer créixer la vida musical i artística de Moià i comarca.

Clogué la 114a edició de la Festa de l'Arbre Fruiter amb el tradicional cant de

Picanyol signant amb un dibuix al llibre d'honor (fot. Ajuntament de Moia).
Joan Gaja, premi al Civisme (fot. C.I.C. - Moia) 13

l'«Himne de l'Arbre Fruiter», compost l'any 1905 per Joan Maragall i amb música del mestre Enric Morera. Malgrat

disposar de música presencial, s'optà per un cant enllaunat que no sonà adequadament.

La nit, nota destacada de la festa major

Àlex Mur Creus

La festa major d'enguany ha encadenat set nits de concerts, dj's i festa nocturna. Va incloure els dies 9 i 10 d'agost, amb la Cabra d'Or, el dia 13, amb els concerts posteriors al Sopar Jove, i els dies 14, 15 i 16 com a dates centrals de la festa major. El calendari, però, situava el dia 17 d'agost en dissabte. L'ajuntament, doncs, va aprofitar aquesta coincidència per a allargar un dia més les nits de concerts i dj's al parc municipal en una data en la qual, tradicionalment, es culmina la festa

major celebrant la Festa de l'Arbre Fruiter i començant a fer endreç dels entarimatats, cadires, altaveus i material divers emprat durant les celebracions.

Anem per parts. En primer lloc, el divendres i el dissabte dies 9 i 10 d'agost es va celebrar la desena edició de la festa de la Cabra d'Or com a portal d'entrada a la festa major d'enguany. El primer dels dos dies, cap a les onze de la nit i un cop trobada la cabra d'or als voltants del castell de Clarà, una cercavila va partir-ne

en direcció al parc municipal, que va ser l'escenari de la celebració nocturna amb els concerts del cantautor i artista moianès Quico Palomar, el grup de versions Vizuri i el *bolo* de Pd Petxines, ja ben de matinada.

El dissabte dia 10 d'agost, a partir de les dotze de la nit, es van dur a terme els balls de la Cabra d'Or davant l'església parroquial per a celebrar que en Bernat hagués recuperat la Dolça i la Cabra d'Or i per a commemorar la desena edició de la festa, iniciada el 2010. Seguidament, la gresca va continuar a la mateixa plaça Major fins entrada la matinada, amb el dj Cabrit.

Així, doncs, el dimarts dia 13 d'agost es va reprendre la celebració nocturna després del consolidat Sopar Jove organitzat per l'Agrupament Escolta i Guia Amadeu Oller (el Cau). A partir de les onze la banda moianesa Som-hi de Cara-

band va donar vida a la cercavila jove seguint la tradicional volta de la processó pel centre històric de la vila, amb sortida i arribada a la plaça Major, on, posteriorment, van actuar el grup Pasqual i els Desnatats i les dj's Les Petxines. Cal afegir-hi que, tot i els urinaris portàtils situats per l'ajuntament al voltant de la plaça, els dies següents es podien observar amb facilitat restes de miccions en moltes cantonades a l'entorn del nucli antic. Gaudir de la festa major al màxim és molt important; fer-ho amb civisme i respecte és imprescindible.

Entrant en els dies grans de la festa major, la nit del dimecres 14 d'agost al parc municipal va començar amb una nova activitat entre les deu i dos quarts d'una. I és que el concert del dj Pd K't estava orientat per als joves entre dotze i divuit anys. Mentre es va dur a terme, doncs, les barres de les guinguetes del

Ambient festiu durant la Cabra d'Or (fot. À. Mur)

Un dels concerts de dj's al parc (fot. À. Mur)

parc no van vendre alcohol. Malgrat la baixa assistència, és una iniciativa en la bona línia que fóra bo que pogués consolidar-se. A partir de dos quarts d'una, amb l'activació del dispositiu de seguretat privada contractat i que els darrers anys s'ha instituit a l'interior del parc, es va iniciar el concert del grup Rúpits, que va anar seguit, a partir de les dues de la matinada, per l'actuació del moianesenc dj Montfort i un intermezzo del grup local emergent Crema Kids, amb Pau Fargas, Joel Masip i Amat Guiteras com a intèrprets.

El dijous dia 15 d'agost, festa de l'Assumpció, la nit va obrir el teló al parc municipal a dos quarts d'una amb el grup de versions Zàping, que va destacar per la seva potència instrumental i la interpretació de peces d'estils com el rock, a més de la sovintejada música de tipus comercial. La seva actuació va anar succeïda per la del maresmenc dj Sendo, que, en acabar de punxar, va ser increpat per una part minoritària dels presents per motius externs als del mateix concert, quan es disposava a abandonar el recinte.

El penúltim dia de festa nocturna, el divendres dia 16 d'agost, es va tornar a dur a terme l'activitat enfocada als joves d'entre dotze i divuit anys; sense venda d'alcohol a les barres de les barraques del parc. Va constar d'un concert del grup Dòrik entre les onze i dos quarts d'una. Seguidament, el grup Suu va prendre el

relleu amb un concert que va ser molt ben valorat pel públic per la seva interpretació musical de peces pròpies i alguna versió. Cap a les dues de la matinada, la nit va seguir amb l'olonenc dj Rutxo.

Finalment, el dissabte dia 17 d'agost va resultar una pròrroga excepcional, innecessària a parer d'alguns, de les nits de concerts i dj's amb motiu de la festa major. A dos quarts d'una, doncs, el grup lleidatà La Terrasseta de Prèixens va iniciar la seva actuació amb un major nombre de peces pròpies del que es podia esperar respecte de la interpretació de versions, però amb una potència instrumental i qualitat musical destacables, que van agradar al públic. Cap al final del concert van donar pas a diversos joves voluntaris per tal que cantessin els seus «garrotins». La nit va culminar amb el dj Stroika, que va punxar menys música comercial de l'esperada per gran part del públic reunit.

Les nits dels dies 14, 15, 16 i 17 d'agost les actuacions van concloure al voltant de les cinc de la matinada en quant topall màxim de durada establert per l'ajuntament al parc municipal, com en els darrers anys. En aquest sentit, totes aquestes nits el parc va fer el ple pel que fa a l'assistència de públic. Aquest fet, malgrat les molèsties habituals i alguns fets incívics, suposa que la nit se'ns presenti com una part destacable i concorreguda de la nostra festa major.

36è Festival Internacional de Música Francesc Viñas

Elvira Permanyer i Sert

Des del dia 13 de juliol fins al 9 de setembre Moià ha celebrat el 36è Festival Internacional de Música Francesc Viñas. Deu concerts, que inclouen els concerts finals del campus musical fet durant el mes de juliol i del curs de piano dirigit per la pianista Laia Masramon.

Aquest any la novetat ha estat la col·laboració de Joventuts Musicals de Moià, organitzadora del festival, amb l'ABIC de Moià, oferint la possibilitat d'una entrada gratuïta si es realitzaven compres en tres dels comerços adherits, facilitant així l'assistència als concerts.

El primer concert va ser el dissabte dia 13 de juliol a l'Espai Cultural Les Faixes per l'ETHNO Catalonia, una agrupació de músics d'arreu del món que va interpretar peces dels seus països, treballades durant els deu dies d'un stage a Catalunya.

Recital de la pianista de Santpedor ja internacional, Laia Masramon, el diumenge dia 14 de juliol a l'Auditori de Sant Josep, amb un programa de música barroca, clàssica i romàntica, amb peces de Scarlatti, Haydn, Mozart, Chopin i Debussy.

El dia 20 de juliol, concert de música de cambra amb Laia Masramon & Friends, formació composta per concertistes de primer nivell i professors del campus musical (piano, violí, violoncel, clarinet, guitarra). Les peces interpretades, amb diverses combinacions d'instruments, foren de Mozart, Brahms, Piazzola, Granados, Villalobos, a més d'improvisacions.

El migdia del dissabte 3 d'agost es féu un concert familiar a Les Faixes amb l'obra *L'artesa de planetes*, que combina el conte de Quim Fargas i la música de

cinc instruments de corda per a explicar amb humor, paraules i música la creació del nostre sistema solar.

El 10 d'agost, a l'Auditori de Sant Josep, la soprano barcelonina Laura del Río, guanyadora del premi al millor cantant català, patrocinat per l'Ajuntament de Moià, en la 56ª edició del Concurs Internacional de Cant Tenor Viñas del 2019, va oferir un recital que, amb el títol *Un viatge musical per Europa*, incloua peces de Poulenc, Charpentier, Puccini, Verdi, Mozart, Granados, Barbieri, Morera i Martínez Valls, acompanyades al piano per Josep Buforn.

L'AIMS Festival de Solsona va tornar a Moià el dia 17 d'agost amb un concert de música de cambra amb participació d'alumnes i professors. En la primera part del programa toquen el Quartet per a cordes núm. 2, de Borodin, amb un jove vell conegut, Lazar Kaminsky, de tretze anys; a continuació la Suite núm. 2 en re menor per a violoncel sol de J.S. Bach, a càrrec del professor Hillel Zori, i es cloqué la primera part amb el Concert per a dos violins i quartet de cordes, també de Bach, amb Estelle Pressler, una violinista de nou anys, excepcional. La segona part va ser dedicada íntegrament al Sextet per a cordes en la major, de Rimski-Kórsakov.

Per tancar la programació del festival, el 7 de setembre a l'església de l'Escola Pia de Moià el Cor Lerània, sota la direcció de Jordi Noguera, oferirà la Missa per a doble cor a *cappella* del compositor suís Frank Martin, obra basada en un text religiós, començada en 1921 durant una estada a Roma i acabada en 1926. No va ser estrenada fins a 1963 a Hamburg.

Especialistes en neteja de tot tipus de conductes de fum:

- Llars de foc
- Calderes calefacció
- Estufes (pel·let, llenya, carbó...)
- Extractor i Campanes i Filtres de restaurants
- Turbines i motors d'extracció industrials
- Instal·lacions amb sortida de fums especials i de greix

NETEJA XEMENIES VALLDEORIOLA

Adrià Valldeoriola || Moià || 608 113 117 || www.netjaxemeneiesvall.com

Xipifesta 2.0

El dissabte dia 20 de juliol, a Moià, es va celebrar la segona edició de la Xipifesta. Aquest és un esdeveniment creat per un grup d'amics del poble amb l'objectiu de sensibilitzar i recaptar diners per a la investigació del càncer infantil.

Enguany la festa es va fer al parc municipal i hi havia activitats per a tots els públics. A primera hora es va organitzar una caminada i una bicicletada solidàries; els dos circuits eren pensats per a fer-los en família i el punt d'arribada era el parc.

Una altra de les activitats era una cercavila de gegants, en què participaven els gegants de Moià, els de l'Escola Josep Orriols i Roca, els de l'Escola Pia i els de Castellcir. Tal com anaven passant els personatges, s'anava sumant gent a la passejada, fins que tots junts van arribar al parc. Allà els esperava un bon esmorzar de benvinguda per a les colles geganteres.

Tot seguit es va fer l'obertura oficial de la festa. De cop va sonar un àudio colpidor mentre el grup d'organitzadors es plantaven, agafats de la mà, a dalt de l'escenari.

Després d'una breu però emotiva presentació es va donar pas a l'espectacle de dansa, en què actuaven diferents grups del poble i rodalies, com ara l'Escola de Dansa Somnis, Miree, Nassos Vermells, Escola de Dansa Jamsa, Nomads Dance Fam i l'Escola de Dansa Tukupracum.

Seguidament l'activitat va passar a centrar-se a la part de dalt del parc, on hi havia preparades un munt d'activitats per a gaudir amb família: jocs d'aigua, mural de pintura, taller de màscares amb un bonic *photocoll*, racó de contes amb un taller de pintura, pou dels desitjos, punt de venda *vintage* amb productes de segona mà, etc.

Ja tocant al migdia va començar l'actuació del tan esperat Jaume Barri. Tots vam passar una estona molt divertida al seu costat, ens va fer cantar, ballar, i, cosa encara més important, ningú no va parar de riure!

S'acostava l'hora de dinar i mentre es preparava un vermut solidari, van començar a sonar els delicats instruments de l'Espai Musical. Amb la música d'aquests

joves tan impressionants ens va arribar l'olor de l'arròs, la paella ja estava feta! Doncs sí, poc lluny d'allà s'estava preparant una arrossada solidària. Va ser un àpat deliciós i tots els assistents vam omplir la llarga taula que ja ens esperava ben parada.

Havent dinat va venir el grup de Falcons de Castellcir a fer un taller de figures per a grans i petits i, un cop acabat, va començar la Xipi-rifa!

Cap al final de la tarda l'activitat es tornava a centrar a la part de baix del parc. Allà ens esperava l'actuació de les Mambes, dues mares amb ganes de des-

pertar consciències que fusionen música, dansa, llengua de signes, poesia i *loops* amb la crítica i la delicadesa. Amb elles arribàvem gairebé al final de la festa, però encara ens quedava una gran sorpresa, l'actuació dels Strombers. Amb ells vam saltar, cridar, cantar, ballar, riure, plorar...

La part final de la festa era el sopar, una botifarrada que va tenir un munt de participació! Mentre anàvem degustant l'àpat, un dj ben alegre ens acabava d'amenitzar el que quedava de festa. El resultat en xifres de la festa van ser uns 5.000 euros, que aniran destinats íntegrament a la investigació del càncer infantil.

VIDA MUNICIPAL

Lliurament del primer Premi Agustí Grau

Agrupació del Partit Demòcrata de Moià

El dia 21 de juliol el Partit Demòcrata (PDeCAT) de Moià va lliurar el I Premi Agustí Grau a Mercè Homs i Ramon Marsinyac. La cerimònia, que va tenir lloc a la Casa-Museu Rafel Casanova, va ser

presidida pel 129è president de la Generalitat, Artur Mas i Gavarró.

L'agrupació local del PDeCAT de Moià, davant la mancança de reconeixements públics a persones o entitats mo-

Actuació dels Strombers al parc (fot. Xipifesta)

Els guardonats, amb el president Mas, Àlex Mur i la família Grau-Franquesa (fot. PDeCAT)

ianeses que hagin contribuït a la societat des de l'àmbit de la cultura, va decidir, l'any 2017, crear un premi amb vocació d'agrair i reconèixer públicament la dedicació i les aportacions de persones i entitats de la vila, amb una periodicitat anual. Moià i Catalunya són una vila i un país amb una gran base associativa, on entitats i persones voluntàries defineixen un model propi de societat. Cal, doncs, posar-ho de manifest i sentir-nos-en orgull.

L'agrupació del PDeCAT, amb Àlex Mur al capdavant, va proposar a la família Grau-Franquesa la possibilitat que el premi portés el nom d'Agustí Grau Fonts, activista nacionalista durant la transició política, fundador de Convergència Democràtica, primer alcaldable de la formació a Moià l'any 1979 i persona molt implicada en el teixit associatiu de la vila. La proposta va ser molt ben rebuda per part de la vídua de l'Agustí i de tota la família en conjunt i, finalment, el diumenge 21 de juliol, el lliurament del premi també va resultar un merescut homenatge pòstum a la figura d'Agustí Grau.

L'acte va reunir una seixantena de persones, desbordant la capacitat de la sala de l'alcova de la casa-museu i essent un emotiu homenatge a la trajectòria de Mercè Homs i Ramon Marsinyac en el sardanisme moianès.

En Ramon i la Mercè van iniciar les seves aportacions amb les ballades i cursets oberts i gratuïts a la sala petita del Casal a partir de l'any 1966, on les sardanes es reproduïen mitjançant un tocadiscs. En aquest sentit, des de llavors fins a l'actualitat, han estat duent a terme anualment cursos d'iniciació i de perfeccionament totalment gratuïts. En 1971 van fundar la primera colla de concurs, Llaç d'Amistat, conformada per infants i el llegat de la qual farà cinquanta anys el pròxim 2021, actualment com a colla sènior de competició. A mitjans de la dècada

dels vuitanta, Sebastià Renom els va traspassar el relleu en la gestió administrativa i financera de l'Agrupació Sardanista de Moià, entitat que va presidir la Mercè Homs fins al 2015.

La Mercè i en Ramon varen ser, també, fundadors de l'Aplec de la Sardana Vila de Moià l'any 2000, donant suport a la iniciativa de Josep Grau, juntament amb el govern municipal d'aleshores. El diumenge 4 d'agost al parc municipal es va celebrar la vintena edició de l'Aplec de la Sardana Vila de Moià.

Finalment, l'any 2015 el matrimoni Marsinyac-Homs va decidir fer un pas al costat i donar relleu al capdavant de l'Agrupació Sardanista de Moià. A l'aplec del mateix any van rebre un multitudinari homenatge per part de l'entitat i de molts moianesos de diverses generacions que han après a ballar la dansa nacional gràcies a la dedicació del Ramon i la Mercè, digníssims mereixedors del Premi Agustí Grau.

Una vegada conclòs l'acte de lliurament, es va dur a terme un vermut al restaurant Les Voltes de Sant Sebastià, en un ambient distès, on tothom va felicitar els homenatjats i va poder parlar i fotografiar-se amb el president Mas.

Mercè Homs amb el guardó (fot. PDeCAT)

DE FORA ESTANT

El Dr. Ramon Oller Capmany, homenatjat

Elvira Permanyer i Sert

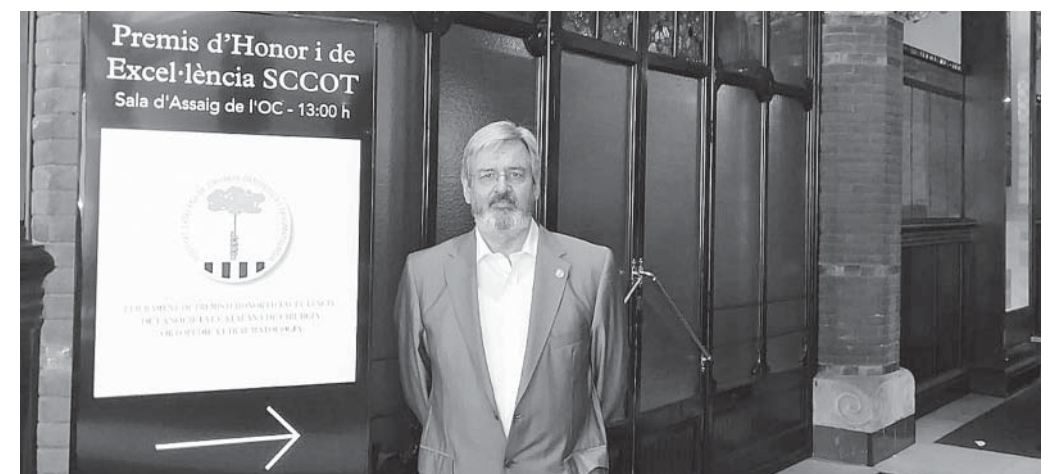
Al moianès Ramon Oller Capmany (1952) li va ser lliurat el Premi d'Honor de la Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (SCCOT), en l'acte institucional celebrat el dia 12 de juliol al Palau de la Música Catalana. La SCCOT és una branca de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.

El Premi d'Honor de la SCCOT s'atorga a la trajectòria professional en cirurgia ortopèdica i traumatologia a aquells membres especialistes que han destacat al llarg de la seva carrera per la dedicació plena i exemplar a l'assistència, la docència, la recerca o la gestió en aquesta disciplina. Es tracta, doncs, d'un premi de reconeixement professional dels mateixos membres de la SCCOT que ho han proposat: «Un guardó que reconeix la seva trajectòria professional i també el fet d'haver esdevingut un professional referent en la seva especialitat», en paraules de la mateixa societat.

En Ramon Oller va estudiar medicina a la Universitat de Barcelona, especialitzant-se en traumatologia i cirurgia. Recentment s'ha jubilat, després d'una

carrera professional de més de trenta anys, molts a la Corporació de Salut del Maresme i la Selva, en concret a l'Hospital Comarcal de la Selva, on va ser cap del Servei de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia. Fou també director mèdic de l'Assistència Sanitària Econòmica per a Empleats i Obrers, Mutualitat de Previsió Social (Asepeyo) a Girona; director de gestió assistencial de l'entitat BC Gest per a la gestió de l'assistència sanitària i sociosanitària de les comarques de l'Alt Maresme i la Selva; president de la Secció de Cirurgia Ortopèdica de l'Agrupació de Ciències Mèdiques de Girona. Ha participat en diversos congressos, cursos i conferències per a professionals.

Com a moianès, en els seus anys de joventut era present en totes les activitats culturals i socials de la vila, des del futbol al teatre, passant pel Cau, les carrosses dels Reis, les processons, membre actiu del Casal, articulista de LA TOSCA; fins i tot va ser traïner d'honor en el 2002 i més recentment el Satanàs dels Pastors recuperats.

El Dr. Ramon Oller a l'entrada del Palau de la Música

LES ENTITATS INFORMEN

Museu de Moià

Projecte d'adaptació comunicativa

El Museu de Moià col·labora amb l'IES Guillem Catà de Manresa en el desenvolupament del projecte d'adaptació comunicativa (SAAC) que duen a terme els alumnes de segon curs d'integració social de l'institut dirigits per la seva mestra, J. Ruiz. El projecte, que ha comptat amb l'assessorament dels Departaments de Didàctica i Difusió del Museu, ha consistit en la creació de textos escrits i traduïts en llenguatge de signes dirigits a persones amb discapacitat intel·lectual i amb disminució auditiva. Aquests textos sobre prehistòria i l'ocupació humana a les coves del Toll es poden llegir en un *roller* mòbil mitjançant text escrit adaptat i codis QR.

TV3 de nou a les coves del Toll

A mitjans del mes de juliol la productora La Lupa va gravar uns gags del nou programa de TV3 *Lokus Day* en els exteriors de les coves del Toll. El programa es va estrenar el 29 de juliol, s'emet en horari de *prime time* i consta de deu capítols. Els

escenaris del parc prehistòric s'han emès el dilluns 5 d'agost (segon capítol) i el dilluns 2 de setembre (sisè).

Estem d'aniversari

El dia 18 de juliol vam estar d'aniversari. La descoberta de la galeria est i sud de les coves del Toll per Sofia Luitz i el seu fill Francesc Rovira va fer seixanta-set anys. Després de molts intents, hi van arribar el juliol de 1952 i van deixar constància de la seva fita en una nota de paper: «Hoy 18 de julio de 1952 han bebido una copa de coñac a salud del GES. La Sra. Sofia Luitz de Rovira y su hijo Franz Rovira Luitz». A partir d'aquesta descoberta es van iniciar els treballs arqueològics que van donar llum a totes les restes arqueològiques i paleontològiques d'un dels jaciments més importants d'Europa.

Serveis Territorials de Cultura

Una representació del Museu de Moià va assistir, el 12 de juliol, a l'acte de celebració del desè aniversari de la creació dels Serveis Territorials de Cultura de la

Catalunya Central amb seu a Vic, que va tenir lloc al Temple Romà de la capital osonenca. L'acte va ser presidit per la consellera de Cultura i el director dels Serveis Territorials de la Catalunya Central. La tasca dels Serveis Territorials és molt important per a la gestió del patrimoni del nostre país i un gran ajut per als equipaments i institucions que comptem amb patrimoni per conservar, restaurar i investigar.

3ª Nit Internacional dels Rats-penats

El 3 d'agost va tenir lloc la 3ª Nit Internacional dels Rats-penats a Moià, la *Bat Night*, organitzada pel museu de mans dels especialistes Sergi Torné i Montserrat Pérez. Va començar amb una xerrada tècnica amb els posteriors albiraments al Toll i a Moià, els quals van ser molt productius, ja que es van poder diferenciar sis espècies: *Pipistrellus pipistrellus*, *Pipistrellus pygmaeus*, *Pipistrellus nathusii*, *Pipistrellus kuhii*, *Estesicus serotinus* i *Nyctalus sp.*

Portes obertes a les Toixoneres

L'activitat del dissabte 10 d'agost al Parc Prehistòric de les Coves del Toll, organitzada per l'IPHES amb la col·laboració

de l'ajuntament i el museu, va ser tot un èxit. Cent vint persones assistents a l'activitat van poder gaudir de la jornada de portes obertes al jaciment de la cova de les Toixoneres a càrrec d'un dels directors de les excavacions, J. Rosell (IPHES), i d'un taller-demostració sobre l'evolució de les eines i el foc, «Com si fóssim neandertals», a càrrec de Miquel Guardiola, responsable de l'Àrea de Socialització de l'IPHES, que es va realitzar a la surgència de les coves. L'activitat es va realitzar en dos torns, acabant la sessió al migdia.

Tractament de la papallona del boix

El Museu - Coves del Toll ha fet un estudi, amb l'assessorament extern de X. Serrano de Sebastián, enginyer tècnic agrícola, i del jardiner G. Fort López, de l'afectació de l'espai de les coves per l'eruga del boix (*Cydalima perspectalis*), que ha determinat que l'afectació de moment és baixa i molt concentrada en elements concrets. De tota manera, el dia 8 d'agost es va procedir a fer un tractament en tot el parc, innocu per als visitants i treballadors, amb el posterior control i seguiment. D'altra banda s'han disposat diferents trampes en tota la finca per a fer l'estudi de l'evolució de la papallona.

Escena d'un dels gags de Lokus Day enregistrat a les Coves del Toll (fot. Museu de Moià)

3ª Nit Internacional dels Rats-penats a Moià (fot. Museu de Moià)

L'estiu a l'Hospital-Residència Vila de Moià

Com cada any, a l'Hospital-Residència l'estiu és ple d'activitats, festes, tallers i sortides que ens fan passar la calor amb alegria.

En arribar Sant Joan vam començar les celebracions amb el nostre *berenar familiar* que tant estimem. És un gran dia per a totes les persones que formem l'Hospital-Residència, perquè és una bona excusa per a trobar-nos tots aquells que hi viuen o hi assisteixen, les famílies i amics, els membres de la junta directiva i els professionals que hi treballem. Va ser una gran festa amb un berenar-sopar deliciós!

Al cap d'uns quants dies, l'Hospital-Residència va obrir les portes per celebrar una gran festa d'estiu. Música, balls, sortejos, sardanes, somriures i bona companyia! Gràcies a tots els qui hi vàreu assistir i col·laborar!

I no podem oblidar la festa major! En aquests dies d'agost, tant a dins com a fora de la nostra casa hem tingut activitats, concerts, vermutets i passejades. Hem celebrat també un moment molt

especial: el lliurament de plaques als norantins del nostre centre. Aquesta primera meitat de l'any, tres persones de l'Hospital-Residència han complert noranta anys i ho hem pogut celebrar plegats! L'enhorabona!

Entre totes aquestes celebracions (i totes les activitats que hem anat fent) també hi ha hagut moments tristos. El passat juliol, la directora de l'Hospital-Residència Vila de Moià, Margarida Bové, ens va informar que ens deixava per poder-se dedicar plenament a la família. Sabem molt bé que per a ella el més important és la seva família i que, tot i que ens trobaríem a faltar, era per ella la millor decisió.

La Marga ens ha deixat moments molt emotius, perquè ella és tota emoció. Els qui la coneixen al nostre poble (que són molts) prou que ho saben. La Marga és dolça i divertida, riallera i afectuosa, i ens ho va demostrar des del primer dia.

Tot l'Hospital-Residència Vila de Moià li desitgem molta sort i felicitat!

Gràcies, Marga!

L'Esplai informa

El mes de juny es van acabar els cursos, tallers, espectacles i balls que es fan durant tot l'any a l'Esplai. En veure que els diumenges de juliol no es feien sardanes al parc, alguns socis i sòcies van sol·licitar que es programés alguna activitat per tal que les tardes del diumenge no se'ls fessin tan llargues.

La nova junta directiva va pensar que es podria fer algun tipus d'entreteniment per omplir-les. S'organitzà un cicle de pel·lícules musicals a la sala polivalent. Aquesta iniciativa va ser molt ben acollida, va agradar la idea de poder veure altre cop pel·lícules que tothom recorda però que no fa res tornar a gaudir-ne. A més, en un espai climatitzat, aquests dies de tanta calor s'agraïa, i de manera gratuïta. Les pel·lícules projectades foren: *Siete novias para siete hermanos*, *¿Bailamos?*, *El guardaespaldas* i, per tancar el cicle, el dia 1 de setembre es projectarà la famosíssima *Sonrisas y lágrimas*.

En començar el mes de setembre l'Esplai tornarà a iniciar els seus cursos i tallers, a més de les activitats per a les

tardes de diumenge. S'avança que el diumenge 8 de setembre es projectarà un vídeo musical: per veure, escoltar i ballar. Bona música, acompanyada d'imatges. El 15 de setembre vindrà el grup teatral de Prats de Lluçanès que faran un repàs dels seus millors èxits musicals, per commemorar el seu vint-i-cinquè aniversari. Els balladors tindran el 22 de setembre música en directe, a càrrec de Josep Maria d'Avinyó. El 29 de setembre es projectarà el concert d'André Rieu, *El gran concert de l'any 2016*, trenta-dues peces interpretades magistralment, executat aquell any a Maastricht (Holanda) amb gran èxit.

I per acabar la informació us presentem la nova junta directiva de l'Esplai. Tenim al davant tres anys per a gestionar i dinamitzar l'entitat i esperem fer-ho bé; tenim ganes, il·lusió i empena: Marisa Rosell, presidenta; Maria Rosa Janer, vice-presidenta; Pilar Espuña, secretària; Montserrat Aliberch, tesorera; Adelina Guiteras, Àngel Cabeza, Josefina Remon, Mª Carme Salinas, Núria Vilarmau, Ramon Rovira i Sofia Padrisa, vocals.

Dia de festa major a l'Hospital-Residència (fot. Hosp.-Resid. Vila de Moià)

La nova junta de l'Esplai (fot. Alfred Plans)

Biblioteca Municipal 1 d'Octubre

Durant el mes d'agost s'ha pogut veure l'exposició *Les cançons del 68*, formada per dotze plafons on destaquen una desena de cançons que són part del patrimoni cultural i musical del país i que tenen el nexa comú d'haver complert mig segle de vida. De cadascun d'aquests temes se'n mostra una imatge del disc, la fotografia de l'artista, un text explicatiu, la fitxa discogràfica i un codi QR des del qual es pot escoltar la cançó. És organitzada pel Grup Enderrock amb el suport de la Diputació de Barcelona.

El dia 12 del mateix mes es va presentar la novel·la *L'home del carrer*, a càrrec del seu autor, Xavier Juncosa i Gurguí, i la col·laboració de Josep Pastells, periodista i escriptor. La novel·la sorgeix

d'una realitat colpidora en les nostres ciutats, els rodamons; d'una reflexió, la cruesa d'haver de viure al carrer; i d'una pregunta que ens interpel·la: què hi ha a l'altre costat del mirall? L'autor de la novel·la imagina, en aquest cas, un rodamón extrem, un home que, sense una necessitat econòmica que l'empenyi, de-

cideix desprendre's de tot —també de la seva família— i anar a viure al carrer.

El dimarts dia 13 d'agost, a la fresca del parc, vam gaudir de l'espectacle de festa major *Little Circus*, a càrrec de Núria Serra Cia. Un espectacle original, diferent i simple, fet amb mímica i grans dosis d'humor. Només amb el seu xiulet una jove pallerassa del circ convidava el públic a revivir aquell món absurd de Charlie Rivel i dels grans pallerassos que únicament amb la intenció i la mirada van captivar els infants i els adults de mig món.

Jordi Vilagut, periodista i escriptor, va presentar la seva darre- ra novel·la, *La presó: la veritable història d'en Bac de la Sagrera*, novel·la amb una forta càrrega històrica i arrelada en un territori, el Solsonès, i més concretament a la serra de Busa. L'acció gira al voltant de la Guerra del Francès des de la perspectiva d'un jove, en Bac, que es veu arrossegat pels esdeveniments fins al punt que acaba tenint-hi un paper rellevant de manera inesperada.

Presentació de la novel·la de Xavier Juncosa

Activitats d'estiu 2019

Cercle Artístic del Moianès

Els mesos de juliol i agost s'han aturat les activitats del curs (classes de dimarts i de dijous), però s'han mantingut les trobades per a dibuixar. El mes de juliol les tardes de dissabte ens vam trobar per a dibuixar en diferents llocs frescos de Moià (parc, embassament...). El dia 4 d'agost vam anar a dibuixar a Monistrol de Cal-

Aida Mauri; 3, Narcís Sala; 4, Manel Doblas; 5, Lluís Puigròs; especial aquarel·la: Joan Coch; accèssit 1: Calveras; accèssit 2: Joan Vila Arimany.

Dibuix ràpid: Categoria A: 1, Ona Valldeoriola; 2, Pau Rafart; 3, Pau Griffith. Categoria B: 1, Joel Rafart; 2, Arnau Migales; 3, Pep Palazón. Categoria C: 1, Paula

Primer premi del 53è Concurs de Pintura Ràpida de Moià (fot. C.I.C. - Moià)

ders i el dia 10 (segon divendres de mes) ens vam trobar, també per dibuixar, al Set de Nit de Moià.

Per la Festa Major de Moià s'han organitzat el 53è Concurs de Pintura Ràpida (amb trenta-set inscrits), el 35è Concurs de Dibuix Ràpid (trenta-cinc inscrits) i el 27è Concurs de Dibuix Infantil Miquel Lerín-Maria Vilardell (quaranta-dos inscrits).

Els premiats han estat els següents: *Pintura ràpida:* 1, Ramon Pujolà; 2,

Morales; 2, Júlia Prat; 3, Fidel Griffith. Categoria D: 1, Alba Cid; 2, Joan Homs; 3, Pol Arisa.

Concurs Miquel Lerín-Maria Vilardell: Categoria A: 1, Joel Vilardell; 2, Vicent Griffith; 3, Teia Viñolas. Categoria B: 1, Laia Valldeoriola; 2, Martí Mestron; 3, Arnau Migales. Categoria C: 1, Fidel Griffith; 2, Marcel·lí Griffith; 3, Marc Mestron. Categoria D: 1, Alba Cid; 2, Joan Homs; 3, Pol Arisa.

Un record per a Jean Vanier

Comunitat dels Avets

El dia 7 de maig va morir Jean Vanier, fundador de les Comunitats de l'Arca i de Fe i Llum. Avui, des dels Avets, com a membres de la gran família de l'Arca que som, volem compartir el seu record.

Jean Vanier va ser un home molt especial; un home de pau, d'una gran humilitat i una profunda humanitat. Els qui el vam poder conèixer personalment vam poder descobrir-ho a través dels seus gestos, la seva mirada, la seva capacitat d'acolliment i tendresa. El dia del seu enterrament algú va explicar una anècdota que mostra la seva gran humilitat: quan la gent lloava la seva tasca com a fundador, ell els retreia que no havia fundat pas res sinó que va tenir la sort de ser ell qui va arribar el primer.

De nacionalitat canadenc, Jean Vanier neix al cor d'una família benestant, ja que el seu pare era diplomàtic canadenc a Europa. De ben jove va entrar a la Royal Navy. L'experiència com a militar durant la Segona Guerra Mundial el va tocar de valent i va decidir fer un canvi radical de vida. Va deixar una prometedora carrera

militar i va estudiar filosofia (especialitzant-se en l'ètica d'Aristòtil). És en aquest moment de la seva vida que coneix el dominic Thomas Philippe, capellà d'un centre psiquiàtric, que l'acosta a la duríssima realitat —per a ell totalment desconeguda— de les persones amb discapacitat que malvivien en centres de salut mental.

«Allà coneix Raphael Simi i Philippe Seux i queda profundament commogut pel seu patiment. En 1964 decideix comprar una petita casa al veïnat de Trosly-Bruil (França) per acollir-los i viure amb els seus nous companys. No són “deficients mentals” el que Jean acull, són en Raphael i en Philippe; no és una institució el que ell crea, sinó una llar. Però aquest pas, que comença com un compromís personal, es revela extraordinàriament fecund en el temps.

»Per als tres homes és el començament d'una vida nova, radicalment diferent de tot allò que havien viscut fins aquell moment. Després d'uns quants mesos d'acomodament i de “caminar a les palpentes” comença una aventura huma-

na fora del comú: “En el fons, explica Jean Vanier, ells volien un amic. Ells no volien els meus coneixements, les meves capacitats per a fer coses sinó el meu cor i el meu ésser.” Tot just l'any següent, s'obren noves llars i Jean Vanier fa una crida a voluntaris per acompanyar-lo en aquesta tasca. Joves de França, Canadà, Anglaterra, Alemanya se li van sumar i es van convertir en assistents que, com ell, van fer l'elecció de viure amb persones amb deficiència intel·lectual.

»És aquesta mateixa experiència de la “trobadura” el que dóna sentit a tots aquests joves i que els ancora a aquesta realitat. La relectura d'aquesta experiència de vida en comú modifica profundament la visió que ells tenen sobre la persona humana i la discapacitat. La vida compartida entre persones, amb deficiència intel·lectual o sense, obre noves vies de fraternitat. El projecte es difon ràpidament en altres regions, d'altres països, d'altres continents» (fragments extrets de <https://www.jean-vanier.org/es>).

La comunitat dels Avets de Moià forma part d'aquesta història des del desembre de 1981. És membre de la federació internacional de l'Arca, que acull avui més de 10.000 membres, en 154 comunitats (i

21 nous projectes) en 38 països diferents en els cinc continents.

Els Avets som un petit fruit d'aquesta gran història que va iniciar, ara ja fa cinquanta-cinc anys, Jean Vanier. Som una comunitat, integrada des dels seus inicis a Moià, que volem viure els valors fundacionals de l'Arca i l'esperit de Jean Vanier, adaptant-nos als nous temps. Volem ser una comunitat oberta i acollidora, integrada al nostre entorn, que cerca formes de viure millor, de treballar, de crear xarxes, de relacionar-nos...

Perquè, tal com va intuir Jean Vanier, el valor de l'Arca rau en les relacions: relacions d'amistat, de confiança, de proximitat... Relacions que ens retornen la dignitat i el sentit de pertinença. Relacions que, alhora, són font de transformació i creixement personal per a tots i cadascun dels membres que en formem part. I creiem que, compartint aquesta experiència transformadora amb el nostre entorn, contribuïm a fer una societat millor, més humana i integradora.

I és des d'aquest mateix esperit d'acolliment, heretat de Jean Vanier, que avui volem convidar-vos a conèixer-nos i compartir amb nosaltres aquesta nostra aventura humana que és l'Arca, aventura que, de ben segur, no us deixarà indiferents.

Jean Vanier amb en Jordi i la Dolors (fot. Comunitat dels Avets)

En Jordi, l'Albert i l'Esther de la llar dels Avets (fot. Comunitat dels Avets)

ESPORTS

Projecte social i esportiu del C.E. Moià

Joan Riera

El dia 14 de juliol, a la piscina del Club Esportiu Moià, es va fer la presentació del nou projecte social i esportiu del club, davant els jugadors de futbol del primer equip, del juvenil, dels entrenadors i dels directius. Joan Vila, ànima del nou projecte, va comentar que el nostre desig és poder anar una mica més enllà del futbol. Recordà que el primer equip enguany jugarà a Quarta Catalana i que cal fer una simbiosi entre poble i equip per tal de poder revertir la situació, quan ens trobem molt a prop del centenari del club.

Després, Joan Riera, cronista del primer equip de futbol des de fa vint-i-un anys, i ara també involucrat en aquest nou projecte, recordà que la secció de futbol és la base de totes les activitats del club, i el primer equip n'ha de continuar essent el referent. Féu un repàs de les etapes recents més glorioses del primer equip: l'ascens a segona regional la temporada 1990-1991; l'històric ascens a primera regional la temporada 1997-1998, i, encara, la promoció d'ascens a primera regional a finals de la temporada 2008-2009.

Per la seva part, Jordi Sala, nou membre del grup i especialista en recursos humans, va demanar esforç. Comentà que el projecte l'havia seduït. Explicà que a partir d'ara el club creava la figura del «pioner», com a detonant de tot el projecte social. En efecte, Joan Carles Redondo *Joanca*, el pioner d'aquest nou projecte, també va poder assistir a l'acte. Sala va dir que en *Joanca* va passar de portar una vida normal a una vida complicada, amb tres operacions de crani incloses. I afegí: «Li costa caminar; però, gràcies al seu esforç, cada dia es lleva i fa moltes coses, davant l'estupefacció dels metges de la Vall d'Hebron. En *Joanca* havia fet de delegat del Moià i la seva il·lusió és el futbol; ell serà el nostre referent.» Sala també va tenir un record per a Marta Gual, de Monistrol de Calders. Aquesta jugadora del benjamí-aleví femení del C.E. Moià està malaltona però mai no defalleix —al cap de pocs dies, malauradament, moriria víctima del càncer—.

Àlex Casals, entrenador del primer equip, demanà a tots els jugadors con-

gregats il·lusió, treball i esforç. Miguel del Río, entrenador del juvenil, tancà els parlaments amb una sentència que podríem dir que engloba futbol i projecte social: «Per a ser feliç primer s'ha de patir.»

Partit amistós de festa major i homenatge a Marta Gual

En els prolegòmens del partit de festa major, davant una gran entrada, el primer equip del C.E. Moià, el benjamí-aleví femení, i el cadet del Moià —on juga el seu germà Miquel—, la Monistrolenca i el Castellnou dedicaren un sentit homenatge a Marta Gual, jugadora emblemàtica que ens ha deixat recentment. Gual, de Monistrol de Calders, tenia deu anys i era la portera del benjamí-aleví femení del C.E. Moià. Gran lluitadora i perseverant, va plantar cara al càncer fins al darrer instant. Es van llançar a l'aire cent globus de colors en memòria seva. La sacada d'honor va anar a càrrec de Joan Carles Redondo, *Joanca*. En efecte, el pioner del C.E. Moià, amb el coratge que el caracteritza, emocionà el nombrós públic assistent. També féu la sacada d'honor Anna Vives, dissenyadora dels números de les equipacions i néta de Narcís Vives, històric jugador del club. L'import de la taquilla

d'aquest partit (1.698,77 euros) es donà per a la investigació del càncer infantil. Es féu un minut de silenci i el partit s'aturà en el minut 10 (els anys que tenia la Marta). Després que el grup d'animació *Mayas* desplegués una pancarta de suport, jugadors i públic dedicaren a la Marta un aplaudiment molt emotiu.

Es presentà el primer equip del C.E. Moià davant la seva afició i donà una molt bona imatge, davant un equip competitiu com és el Castellnou (tercera catalana). Al final, empat a tres entre els dos equips.

Presentació del nou projecte social i esportiu (fot. C.E. Moià)

Sacada d'honor de Joanca. Pancarta en homenatge a Marta Gual (fot. C.E. Moià)

Adrià Arnaus: «En el golf competeixes contra tu mateix»

Josep Riera Fonts

Adrià Arnaus (fot. J. Riera)

Adrià Arnaus Antúnez, moianès, vint-i-quatre anys, golfista professional que juga el Tour Europeu. Format a la universitat de Texas A&M, ha participat en torneigs importants com l'open dels Estats Units, o l'open britànic de golf, entre altres. En l'actualitat ocupa el cinquè lloc en la classificació estatal i el cent cinquè lloc en la classificació mundial. Recentment ha estat notícia en els mitjans de comunicació per la seva participació en l'esmentat open britànic de golf (British Open), celebrat a Irlanda del Nord.

Fa dos anys, jo estava en un circuit que es diu Alps Tour, i això és la tercera divisió, per fer-ho senzill. Vaig jugar com a amateur i en aquell any, per a poder passar a la segona divisió, havia de quedar entre els cinc primers. Vaig guanyar el rànquing, quedant primer d'aquests cinc, i vaig passar al Challenge Tour, que és la segona divisió, i que vaig jugar l'any pas-

sat. També em va anar força bé, perquè vaig quedar segon. Aleshores, per a anar al Tour Europeu necessitava quedar entre els quinze primers, i quedant segon va ser una manera molt bona de classificar-me per al Tour Europeu.

A més a més d'això que ens acaba d'explicar, l'Adrià ja compta amb un notable palmarès. L'any 2017 va ser proclamat, encara com a amateur, el millor jugador de golf de Catalunya per l'Associació Catalana de Periodistes Jugadors de Golf (ACPJG). Però els seus èxits van començar molt abans, de ben jove. L'any 2006 va ser subcampió estatal aleví i en el 2008 campió mundial per equips en la categoria sub-14. En el 2010, campió estatal sub-16 i, en el 2012, campió europeu per equips en la categoria sub-18.

Els mitjans de comunicació, quan parlen de tu, diuen: «el golfista de Moià...»

Sí [riu]. Està bé, això. És intencionat. M'identifico molt amb Moià. Tota la meua família és d'aquí. Jo he crescut a Barcelona, però sempre m'ha agradat dir que sóc de Moià.

No cal dir que la teua afició al golf et ve d'aquí on som ara. En aquest camp de golf de Moià.

Sí. Des de ben petit, els caps de setmana hi passàvem moltes estones. Els meus pares varen iniciar aquest projecte amb una colla d'amics, i és com una cosa ben familiar, que en gaudim sempre que podem, tot i que jo no vinc gaire, perquè, com et pots imaginar, viatjo molt; però dies com avui, especials... [avui s'ha disputat el torneig de la festa major «Vila de

Moià»] o bé caps de setmana que intento escapar-me per veure la família, jugar i sentir-me, doncs, com a casa.

Per als qui no som entesos en el golf, ens pots resumir aquest esport?

El golf es resumeix en qui fa menys cops. Així com en la majoria d'esports és qui fa més punts, o qui fa més gols, en el golf és justament al contrari, és a dir, qui fica la bola en el forat en el menor nombre de cops possible. Jo crec que la cosa bona del golf és que et permet jugar contra tu mateix, perquè dia a dia l'únic que vols aconseguir, si pot ser, és fer un cop menys, i anar millorant..., anar millorant... com una competició interna.

En l'argot del golf es fan servir moltes paraules angleses, com ara handicap, cosa normal, ja que aquest esport crec que es va crear en el Regne Unit...

Sí. Més aviat a Escòcia. En el cas que vulguis competir amb altra gent, hi ha, com dius, el handicap, que determina el nivell que tu tens. És com la dificultat que tens en el moment de jugar a golf. Per exemple: si tu ets handicap 18, això vol dir que en cada forat (que n'hi ha divuit, de forats) et podràs restar 1 punt, però si jugues contra un que té un handicap 9,

aquesta persona només es podrà restar 1 punt cada dos forats. Aleshores, com que això està basat en el nivell que tu tens, representa que estàs jugant en igualtat de condicions. Per exemple: si jo vaig a jugar a tennis contra Rafa Nadal, no li tornaré cap pilota. No puc dir: «Jo sóc handicap 25 en tennis..., posa-m'ho més fàcil...» No. Aquesta és la gràcia del golf. Sempre pots trobar algú amb qui jugar que tingui aquesta dificultat, aquest handicap, que fa que les coses s'igualin.

El disseny del camp segurament influeix en el desenllaç final dels torneigs...

Aleshores estariem parlant ja d'un nivell una mica més professional. Cada forat té un par [referència del nombre de cops que es necessiten per a embocar la bola en el forat] i aquest par ve determinat per la distància que té el forat. Hi ha tres tipus de pars: cinc, quatre i tres. Aleshores, si tu en un par cinc fas quatre cops, has fet un sota par. Si en un par quatre fas tres cops, has fet un sota par. Si en un par tres fas dos cops, tornes a fer un sota par. El disseny, la llargada del camp, etc. estan pensats per a determinar el par. Normalment és 72. Si tu al final del dia has fet 67, això vol dir cinc cops sota par.

Disputant el RAK Challenge Tour Grand Final, l'any 2018, als Emirats Àrabs

Com en altres esports, en el golf també hi deu intervenir el factor sort; perquè una bola llançada des de bastants metres de distància entri directament en el forat...

Mira: un jugador molt important en el seu moment va dir: com més m'entreno, més sort tinc, que traduït vol dir: com millor sóc, millor em va. Per tant, moltes vegades la intenció no és ficar-la dins el forat, però per casualitat acaba essent així, i... es tracta de ser el millor possible perquè el factor sort estigui més del teu costat. Podríem dir que és com una balança. A vegades t'ajuda i a vegades no.

Un punt fort teu, golfístic, és que tens una picada forta. És així?

Sí, sí... això sempre és d'agrair, però sempre dic que no valdria la pena picar-la tan fort si la bola no anés recta. En el golf és tan important anar llarg com recte, i per això, doncs, he treballat per poder anar al més llarg possible i al més recte possible. Això és un avantatge, òbviament. Després, pel que seria al voltant del *green* [àrea especialment preparada on està situada la bandera que indica la posició exacta del forat], també tinc una bona imaginació, un bon toc de bola, i això permet de salvar moltes ocasions en què potser se't complica una mica el forat...

També deus pensar sempre a millorar coses...

Crec que tot és millorable; per tant, jo sóc una persona que intento dia a dia ser crític i, com tu dius, mirar què puc fer cada dia millor, i... això... tot està bastant bé, però tot millorable; per tant, tot és un procés, al capdavant.

És de pensar que t'entrenes bastantes hores...

Sí. Pensa que això és a què em dedico, i necessito posar-hi hores i centrar-me

en les coses que em poden anar ajudant dia a dia i ser disciplinat. Normalment estic uns sis dies a la setmana entrenant-me, de l'ordre de sis, set o vuit hores cada dia, més o menys, depenent de si hi ha més gimnàs o no. És com un treball, al final.

Pròximament, tens previst participar en altres torneigs?

Dilluns marxo [varem parlar amb l'Adrià el dia 10 d'agost] i jugarem quatre setmanes seguides: primer a la República Txeca, després a Suècia, després a Suïssa i després a Alemanya.

Aquí a casa nostra sembla que el golf no té tanta afició o acceptació com poden tenir altres esports, com ara el futbol, el tenis o el bàsquet. Com veus el seu futur?

Cada vegada el golf és més accessible a tothom. Allà a Barcelona, on jo vaig créixer, a Can Cuyàs tenen una escola molt potent per a nens, igual com en altres llocs. Es comença a veure per la televisió cada vegada més... Jo crec que això és el punt inicial. En el moment en què tothom estigui més familiaritzat amb el golf, doncs, ho veuran tot com a més normal. De la mateixa manera que la gent veu futbol per la televisió i els nens els agrada el futbol, si veuen golf, també és el mateix.

Un dels seus entrenadors va dir de l'Adrià que «estem davant d'un golfista que estarà molt amunt en el rànquing mundial. Té una filosofia i una capacitat de sacrifici i de treball com no ho havia vist mai». Després de parlar aquesta estona amb ell, podem dir que de ganes i ambició, a l'Adrià no n'hi falten pas. Moltes gràcies per la teva amabilitat d'atendre LA TOSCA, i sort.

Adrià Arnaus

MOIANÈS

Notes terçolenques

Ramon Puig

«España ingobernable»

Dins el cicle «Programació professional 2019», de combinació de música i teatre, el 21 de juliol es presentà en forma de prosa i declamació l'espectacle d'Alberto Sanjuán que fa una anàlisi minuciosa, cultural i política, del segle XX espanyol a través de textos de García Lorca, Leopoldo Panero, Rafael Alberti i fins i tot Albert Pla. Lletres molt impactants, acompanyades del *savoir faire* d'un argentí d'origen navarrès, Fernando Egozcue, a la guitarra. Esclatants aplaudiments d'un *Centru* ple a vessar.

Conferència de Joan Soler i Mata

L'1 d'agost, el pedagog Joan Soler i Mata va impartir una lliçó magistral sobre els cinquanta anys de la mort d'Alexandre Galí. En el marc del 102è aniversari del traspàs del president Enric Prat de la Riba, l'ex-professor de l'Escola Ramona Calvet mostrà tot el seu coneixement i dots d'oratória recurrent tota la vida i obra del mestratge de Galí, hereu d'una nissaga continuada pel seu fill Jordi i la seva néta Roser, en el si d'una família avui molt arrelada a la nostra vila. Igual que els darrers anys, l'acte acabà amb un concert a la plaça, en aquest cas de Joan Miquel Oliver, cantautor mallorquí que va liderar molts anys Antònia Font.

Cloenda dels contes de La Poua

Molt consolidades ja en el panorama cultural castellerterçolenc, la continuada tasca de divulgació del món del conte per part de la pedagoga, guionista i radiofonista local Teresa Arrufat ha tingut el final de la present programació estiuenca, com sempre, dins el marc de La Poua, l'antic Cafè Regional (Cafè de Dalt). Amb dots teatrals i interpretatius extraordinaris, Patricia Mc Gill, llatinoamericana d'origen eu-

ropeu, ha dut a terme l'espectacle *Ànimes i bèsties*, contes d'Irlanda, Gal·les, la Xina, etc., «passejant» tota una sèrie de personatges, animals, la lluna, etc., des de la pura imaginació fins als drets de la dona.

Assumpta Rafel reivindica el llegat urbà del «Canuto»

Dins el cicle de sortides culturals per la història de Castellterçol que fa diversos anys que organitzen Malu Garcia i Griselda Guiteras, amb el suport de Miquel Catot, el 17 d'agost es va fer una ruta per les zones de la vila que el potent emprenedor i també polèmic traginer i carreter Cebrià Calvet (Canuto), catapultà en el primer terç del segle XX. Davant un centenar de persones que es concentraren enfront de l'avui desaparegut Cafè de l'Amistat (Cafè de Baix) i del palauet de la família Rafel-Calvet del carrer de Barcelona, obrí la presentació la Griselda informant del llibre de l'Assumpta Rafel amb motiu dels cent anys de l'estàtua del Canuto. Es repassà des de l'antiga connexió camí ral - carrer de Sant Quirze amb el de Barcelona, tot el desplegament de construccions que per a l'estiueig construïria en els carrers de Barcelona i Pedregar, Villa Florida, les Orenetes, i les cases per a treballadors del carrer de Sant Roc. L'Assumpta, acompanyada pel seu germà Oriol i de tot un seguit de fotografies de l'època, va anar desgranant cadascun dels passos de compra de finques, construcció d'edificis, portada del telèfon a la vila; l'Oriol se centrà en la curosa portada d'aigües a tots aquells domicilis i projectes de planificació agrícola. Al final varen voler desmentir tot aquell reguitzell de llegendes urbanes, tant copiosa en anècdotes i curiositats, sota mateix de l'avui centenària i polèmica estàtua de Cebrià Calvet, Canuto.

Manel Almodóvar, el farmacèutic de l'Estany, es jubila

David Prat

En Manel Almodóvar Salvat (1952), el farmacèutic de l'Estany, s'ha jubilat i aquests darrers mesos la seva obsessió ha estat no abaixar la persiana, no deixar el poble sense farmàcia. Tenia la sensació que fer això era una mena de traïció als estanyencs. Es podia haver jubilat fa més d'un any, però ha mantingut la farmàcia oberta fins que ha arribat a un acord amb Emma Ventura, que ja és la nova farmacèutica del poble. Aconseguir traspassar la farmàcia i que l'Estany no perdés aquest servei no ha estat gens fàcil. En Manel és conscient que una farmàcia com aquesta, amb un volum de vendes reduït, no és cap negoci llaminer per al primer que passi. Per tant, trobar algú disposat i interessat a fer-se'n càrrec ha costat gairebé un any i mig de negociacions i estira-i-arronses amb diferents persones. Al final en Manel se n'ha sortit i s'ha desempallegat de l'angoixa que l'ha acompanyat aquests últims mesos, durant els quals la farmàcia ha estat a punt de desaparèixer.

Manel Almodóvar va néixer ara farà seixanta-set anys. De família barcelonina, els seus pares van llogar un pis a l'Estany quan ell tenia deu anys i a partir d'aleshores va començar a passar al poble, amb els seus cinc germans, aquells llargs i enyorats estius escolars d'abans, que anaven de Sant Joan fins a finals de setembre. Com a referència històrica, recorda els comentaris dels veïns del poble poc després de l'assassinat del president Kennedy, l'any 1963.

Acabats els estudis de farmàcia, no es va plantejar pas immediatament d'establir-se a l'Estany com a farmacèutic, però finalment aquesta opció es va fer re-

alitat. A l'Estany mai abans no hi havia hagut cap farmàcia i un dels primers inconvenients amb què es va trobar va ser la manca d'hàbit de molts estanyencs de fer ús d'aquest servei. Recorda com aquells primers anys encara hi havia veïns que es treien el mal de queixal amb cascall o el cas d'una persona que havia aguantat tota una nit rabiant de dolor amb un còlic nefrític i no havia trucat a ningú fins l'endemà al matí. La gent del poble era molt soferta, perquè l'Estany ha estat històricament molt aïllat i, tot i que durant moltes èpoques hi havia hagut metge al poble, els estanyencs estaven acostumats a aguantar molt i a no cridar el metge o no comprar cap remei fins que se sentien molt malalts. En Manel recorda haver sentit explicar que el doctor Viñeta deia a col·legues seus: «Quan us truquin de l'Estany, ja podeu córrer». Ben significatiu.

Abans d'això, però, trobar un local adequat va ser un dels primers obstacles que es van haver de superar. Va resultar

Manel Almodóvar (fot. D. Prat)

ben difícil que n'hi lloguessin un, però al final se'n va sortir. No va ser pas un local en un punt central i comercialment ben situat. Precisament, sempre que passa per un poble que no coneix, en Manel es fixa en la farmàcia i lamenta que la seva no hagi pogut situar-se en el lloc central que solen ocupar aquests establiments en altres pobles. Durant anys ha tingut en ment traslladar la farmàcia de l'Estany a un edifici de la plaça, però al final no ha pogut ser. Fins a l'últim moment havia pensat que, aprofitant el traspàs del negoci, podia fer-se aquest trasllat de local, però un dels entrebancs per al traspàs de la farmàcia ha estat justament el cost i el calendari d'aquest trasllat. Vistes les dificultats, de moment la farmàcia es queda on era a l'espera que més endavant potser es donin les condicions per a fer aquest trasllat.

La farmàcia es va inaugurar l'any 1983 i al principi els números no sortien, de manera que en Manel va sol·licitar l'ajuda del poble en forma d'una quota voluntària que podien pagar aquells veïns que volguessin. Allò va durar uns quants anys i realment el va ajudar a fer arrencar el negoci. És per això que en Manel encara recorda agraït que tants veïns l'ajudessin genero-

sament en aquells incerts primers anys.

Ser farmacèutic d'un poble petit aporta recompenses com la de conèixer personalment la immensa majoria de clients i també la sensació de prestar un servei útil a una comunitat de la qual es forma part. Ser farmacèutic d'un poble petit no és solament atendre els veïns des de l'altra banda del taulell; també és estar tothora pendent del telèfon i del timbre de casa per atendre urgències, és llevar-se a les tres de la matinada —en plena nevada— i anar a casa d'un malalt a dur-li un remei que necessita. Ara, després de trenta-sis anys de servei al poble, en Manel en fa una valoració positiva al cent per cent, amb un gran sentiment de satisfacció per la feina feta i d'agraïment a la gent del poble que el va acollir com un estanyenc més. I recorda divertit com alguns dels primers clients que van entrar a la farmàcia, estanyencs de tota la vida que pocs anys enrere l'havien renyat perquè deixava la bicicleta al mig del carrer o perquè, com tota la canalla, tocava el que no havia de tocar, tot d'un plegat, aquestes persones es van plantar davant del taulell i el van tractar de vostè. La bata blanca havia convertit aquell noi de Barcelona en tot un senyor farmacèutic.

Finalment, en Manel assaboreix el recent èxit del traspàs de la farmàcia i es planteja com serà la nova vida de jubilat que se li presenta. Anys enrere s'havia dedicat en cos i ànima, durant el temps de lleure que la farmàcia li deixava, a la cria i selecció de mastins del Pirineu. Els gossons d'en Manel havien arribat a guanyar campionats d'Espanya i del món i havia venut cadells de mastí per tot Europa i fins i tot fora del continent. La passió pels mastins exercia una funció de contrapès molt positiva a la seva feina de farmacèutic. En Manel diu que s'aboca al cent per cent a les aficions que l'ocupen i, a partir d'ara, confia tenir temps per a reprendre una altra fal·lera seva: els bonsais.

Davant de la farmàcia (fot. D. Prat)

Forma't i Ocupa't al Moianès: nous cursos i activitats

Consorci del Moianès i Consell Comarcal del Moianès

El Consorci i el Consell Comarcal del Moianès han programat noves activitats formatives fins a finals d'any, que s'adrecen a emprenedors, empreses i particulars. El període d'inscripcions ja és obert. No deixis escapar l'oportunitat de formar-te!

Et fem una pinzellada dels cursos que t'ofereixim, en aquest cas especialment dirigits a la recerca de feina i la millora de l'ocupabilitat per a les persones, i a la millora de la competitivitat per a les empreses. Tots ells els podràs trobar en el catàleg *Forma't al Moianès! Setembre-desembre 2019*. Demana'ns informació i inscriu-t'hi!

Hi trobem formació adreçada a les persones, amb l'objectiu principal de formar-se, o bé que estan en procés de recerca de feina, o bé que volen millorar la seva ocupabilitat i afavorir l'accés al món laboral.

Com en altres edicions hi trobem càpsules de recerca de feina per a conèixer els aspectes clau del procés de recerca de feina, la formació dins el projecte OIL (Ocupació a la Indústria Local del Moianès) amb cursos d'idiomes, informàtica, tècniques de venda, xarxes socials, administratiu..., cursos de català de diferents nivells i un curs d'anglès i un d'alemany amb vocabulari específic per a practicar la llengua en un entorn laboral i empresarial.

També us oferim dos cursos per aconseguir l'acreditació de les competències Tic, amb un curs de preparació per a la prova ACTIC (acreditació de competències de la informació i la comunicació) nivell bàsic, i un altre per a la prova ACTIC nivell mitjà.

I, pròximament, un curs de Formació Ocupacional que us permetrà d'obtenir el certificat de professionalitat de nivell 1, de 470 hores de durada i que inclou 40 hores de pràctiques: curs d'operacions auxiliars de serveis administratius i generals.

En aquest catàleg també hi trobem formació adreçada a emprenedors i empreses, ja sigui transversal, com ara cursos o sessions informatives de contractació laboral, com obtenir la classificació empresarial, la gestió del control horari a l'empresa, estratègies de comunicació, internacionalització... o bé cursos específics per a sectors determinats com ara els autònoms amb un curs per a aprendre a gestionar el negoci, i en el cas del sector de la construcció, un curs de prevenció de riscos laborals, entre altres.

I, per acabar, un bloc d'activitats i cursos específicament dirigits als sectors turístic, comercial i alimentari, sectors el Moianès Ve de Gust, amb un alt potencial a la comarca, amb cursos de manipulador d'aliments, màrqueting, *retail tour*, tallers de turisme..., tots ells amb l'objectiu principal de formar les empreses per millorar la seva gestió i competitivitat i ajudar els emprenedors a crear i consolidar el seu negoci.

I, pròximament, encara més activitats formatives, amb un nou catàleg amb accions adreçades a la gent gran, els joves, les escoles i l'espai familiar, les entitats, xerrades informatives en matèria de consum...

Consulteu tota la informació i activitats a www.ccmoianes.cat i www.consorcidelmoianes.cat. Ara tens l'oportunitat de formar-te. Informa-te'n!

Segona edició del programa Ocupació en la Indústria Local

Consorci del Moianès i Consell Comarcal del Moianès

Aquest mes de juny s'ha dut a terme la primera fase del programa Ocupació en la Indústria Local, un projecte per al qual el Consorci del Moianès ha obtingut una subvenció de la Diputació de Barcelona. El projecte proporciona formació a persones en situació d'atur per a la seva futura reinserció en la indústria local.

Aquesta és la segona edició d'un programa que ja es va dur a terme l'any 2017 i en totes dues ocasions s'ha orientat al sector de la indústria alimentària. El projecte també és finançat pel SOC.

Les empreses identifiquen els perfils professionals que necessiten i el Consorci

planifica la formació. En aquesta edició s'ha orientat al perfil d'auxiliars administratius amb coneixements complementaris en idiomes (atès que són empreses exportadores) o en comunicació i vendes (xarxes socials, màrqueting, *wordpress*, etc.).

S'ha dissenyat un ambiciós itinerari de 350 hores de formació en aquests àmbits per a persones en atur o amb lloc de treball precari, que es complementarà amb pràctiques en les empreses del sector; el programa es rebla amb una bonificació per a les empreses que contractin persones que hagin seguit el programa.

Aquests tipus de projectes són possibles per l'elevada experiència que té la comarca en la concertació social: la col·laboració público-privada entre administració pública, empreses i mercat de treball, amb un diàleg fluid i constant sobre necessitats i oportunitats al territori. En la

pràctica això implica fer una diagnosi acurada del mercat de treball, dissenyar amb els empresaris del territori una estratègia conjunta de creixement i consolidació i posar les eines perquè oferta i demanda de treball es trobin.

En l'edició anterior del 2017 van iniciar la formació vint-i-set persones, quinze van inclinar-se pel curs de mos-

so de magatzem i dotze pel de qualitat. Durant el període de formació, alguns d'ells ja van trobar feina, per la qual cosa van acabar el programa formatiu dividits en dues persones. Finalment, disset d'aquestes van poder trobar feina en les empreses on havien fet les pràctiques.

A nivell de Catalunya, els dos primers anys del programa OIL van obtenir finançament un total de tretze projectes, amb una participació de més de 1.200 empreses i prop de 2.500 persones i una taxa d'inserció laboral del 51,6%. El Moianès va ser un dels tretze escollits i la seva taxa d'inserció laboral va ser superior a la de la mitjana, amb un 63%.

Ocupació a la Indústria Local del Moianès

UNA MICA D'HISTÒRIA

Oficis i personatges (10)

Mecànic: Quico Gros i Vilageliu

Roser Portet i Capdevila

Francesc Gros Fonts i Quico Gros Vilageliu, amb un dibuix dedicat del Picanyol

Parlem d'un negoci familiar, perquè, com un motor, cadascú n'és o n'ha estat una peça clau, juntes conformen l'engrenatge perfecte. Un negoci que ha evolucionat amb els canvis del temps, una evolució encadenada, sense traumes i mirant les fórmules que el feien viable. Unit a una parcel·la del Poble Nou, punt estratègic, de pas i fàcil accés perquè hi arribessin els clients de tots cantons, de Moià, però també dels pobles del voltant. La trobada ha estat a tres bandes, amb el mateix Quico, la M. Lurdes Fonts i el fill d'ambdós, en Francesc; el que no recordava un ho precisava l'altre.

Coneixem casa seva com a «Cal Peret Carreter».

No sabem la data exacta de la construcció de Cal Peret Carreter, però sí que ja consta que treballava a la carretera de Manresa l'any 1882 i que la casa fou ampliada en 1894. De tres generacions ençà,

el meu pare, avi i besavi es deien Pere i havien tingut el taller a sota mateix de la casa, al principi dedicada a construir carros, tartanes i carretes des de finals del segle XIX. D'aquí ve Peret, tots es deien Pere. Amb mi es va trencar aquesta cadena, però l'arrel familiar persisteix, i en la memòria de la gent es manté el nom.

L'ofici de carreter ja no el vam practicar gaire més, a Moià n'hi havia un parell més que s'hi dedicaven, però al meu pare no li agradava gaire arreglar els carros, el que li agradaven eren els motors. Ell va ser el qui va agafar el local on hi ha el garatge actualment, a principis dels anys trenta del segle passat. Hi reparava els pocs cotxes que hi havia a Moià, els de les persones que se'l podien permetre.

Vostè ja hi va començar a treballar de ben jove i hi ha viscut els canvis.

Sí, després de formar-me especialment durant un parell d'anys a Manresa,

ja vaig començar a treballar arreglant motos i cotxes, sobretot motos; m'agradaven molt i n'hi començaven a haver força. Jo havia nascut l'any 1932 i això era cap al 1950, quan ja hi treballava plenament.

El local va anar canviant fins a quedar tal com el tenim avui: la nau té tres pisos; la feina més quotidiana, les oficines, l'exposició i les reparacions més ràpides es fan a la planta intermèdia, que dona a la carretera de Manresa. Al pis de dalt hi treballa la xapa i les reparacions més feixugues. Al soterrani, que té sortida al carrer del darrere, també s'hi destinen reparacions feixugues i s'hi guarden les grues.

Ja l'ha viscut sempre com un taller mecànic, doncs.

Des de 1947 està inscrita oficialment com a taller mecànic. També vam afegir-hi la venda de tractors i recol·lectores. Dels tractors, la marca Fahr era la que veníem, es va començar a vendre en els anys seixanta i setanta, va tenir molt bons resultats. Havia anat a Madrid a fer curssets per conèixer-ne bé el funcionament i poder arreglar-los quan calgués. Ara és una marca que trobem a les fires de clàssic. Més endavant ja vam vendre els primers cotxes. Primer arreglàvem els Chevrolet, Ford, Buick, Pontiac... els americans.

A part de les reparacions mecàniques, vau ser concessionari de la Renault.

En els anys seixanta vam començar a vendre els 600, va ser una bogeria, la gent es podia permetre tenir cotxe, aquí i a tot arreu, i en teníem molta demanda. Renault va fixar-se en nosaltres i ens va proposar formar part de la xarxa oficial; ens agradava molt, perquè era bona marca i amb un motor molt segur. Ens vam unir a «Renault i Tachó», el concessionari de Manresa. Això passava a

finals dels anys seixanta. El 4L era el que més es venia, ja era més cotxe i va anar molt bé, no es rescalfava com el 600 — que, en tenir el motor al darrere, portava problemes—. El primer Renault que vam vendre va ser un 4L i el vam vendre a la família Pomier, de la Coma de Sant Jaume.

La seva vocació es pot dir que eren les motos?

Amb la Maria Lurdes ens vam casar el maig del 1963. Primer vam fer una part del viatge de nuvis a Madrid, però després, sortint de Barcelona, vam anar a París amb la moto, la primera que vaig tenir, la Montesa Brío. Ho vam fer tot amb la moto, posant una maleta al darrere, on també hi havia un paquet amb algunes peces de recanvi per si calia reparar-la durant el viatge. Fèiem moltes coses, amb aquesta moto.

Amb la M. Lurdes sortint de viatges de noces cap a París

A vendre Montesés no donàvem a l'abast. A mi em sabia greu fer esperar a qui en volia una; en vam vendre moltes. En un moment donat, em va ajudar el meu cunyat, de Viladrau, on estiujava l'amo de la casa Montesà. Moltes vegades li vaig poder demanar que ens n'abastissin directament. Als pagesos els anava molt bé, aquesta moto; vaig fer un remolc perquè poguessin acostar-se a la carretera des de les cases de pagès portant els pots de llet i que les recollís el camió. Potser no es podien permetre un cotxe, però la moto era més fàcil i va ajudar a fer més fàcil la seva feina, perquè pujava molt i podia anar per mal camí —era amb marxes curtes—.

Es pot dir que era una dedicació total a la feina?

Treballava inesgotablement cada dia i moltes nits; molts clients que necessita-

ven el seu vehicle per a la feina te'l duien perquè els l'arreglessis durant la nit i l'endemà poguessin continuar —de treballar a les nits ho havia fet molt per poder ajudar a qui necessitava el seu vehicle per a la seva feina—. Els diumenges també treballava, muntava fira de motos davant del taller o me n'anava a la baixada del Mestre per fer «propaganda» de la fantàstica la Montesà Brío: tenia molta capacitat de càrrega i arrencada, posant la primera, anant tres en la moto ja pujava.

Quines anècdotes ha viscut lligades al taller mecànic?

Tenim un client de Santa Perpètua de Mogoda des de fa més de cinquanta anys. La relació, és clar, ja és d'amistat, des que li vam reparar el camió la primera vegada, quan s'havia avariat per aquí, a Calders; ja sempre més li hem venut els cotxes i en fem el manteniment.

Una altra és que, durant la guerra, els militars van tancar tres jeeps al garatge de casa a la nit. Jo feia dibuixos de les peces, els dissenys i de com funcionava cada part. Tenia aquests dibuixos quan hi va haver un accident molt a prop d'aquí; el cotxe va quedar xafat però vam poder aprofitar el motor i la mecànica: vaig anar fent totes les peces de la carrosseria en forma de jeep —seguint els croquis dels dibuixos—, hi vaig posar uns seients d'altres cotxes desmuntats, la carrosseria era de fusta... Anàvem a tot arreu amb aquest «cotxe»: amb els amics als aplecs de la Tosca, o una vegada hi vaig baixar molts estudiants dels Escolapis... Més endavant ja tenia matrícula, ja portava el nom de Garatge Gros i amb la carrosseria de metall, i encara més endavant, es va convertir en la primera grua que vam tenir. Li vam posar un nom i tot: «Jepet».

Quico, ha portat la feina a la sang, però també ha trobat temps per a les seves aficions.

Una gran afició va ser fer curses de Trial 4x4, en què vam guanyar molts premis. Hi vaig poder participar gràcies als fills, a qui també els va agradar molt. Això també ha estat una activitat compartida.

Una altra afició ha estat viatjar amb la Maria Lurdes. Dur el concessionari ens va anar molt bé, perquè es feien punts per facilitar viatges en la venda de cotxes, peces de recanvi..., era un incentiu, i vam fer viatges que potser no haguérem fet sense les facilitats que ens posaven.

Es va jubilar als setanta-cinc anys. Això diu molt de com la feina i la vida han anat lligades.

Sí, ja vaig deixar-ho a les mans dels meus fills, i actualment el Francesc n'és el responsable.

Breu apèndix sobre els forns de calç

Joan Roca

Podria fer amb raó un elogi de tot el que es publica a LA TOSCA, però avui m'ha cridat l'atenció l'estrevista a Mateu Comellas sobre el forn de calç de Calders (vegeu número de juliol-agost 2019, pp. 46-50). Si bé no hi entenc, vaig veure funcionar, en la meua joventut, el forn de calç d'Avinyó, que era entre Sant Joan Vell d'Oló i l'esmentada població avinyonenca. Com s'explica en l'entrevista, la pedra ha de ser de calç, òbviament, i era una tasca de molta feina i risc.

Està tot tan ben explicat que poca cosa puc dir-hi de nou. Només puc afegir-hi que al Molí del Perer (la meua casa pairal, del terme municipal de Moià i paròquia de Rodors) teníem vinya per a fernes el vi. Doncs bé, per a ensulfatar els ceps, a part del sulfat de coure o vidriol

(com en dèiem nosaltres), calia posar-hi terrossos de calç viva, que era com un refrescant perquè el sulfat no cremés les fulles o pàmpols del cep.

Per sobre de l'any 1850 es van fer moltes obres d'ampliació del Molí del Perer i tota l'obra de morter va ser feta amb calç i sorra, amb l'avantatge que la calç, com més anys passen, més forta es fa, sobretot si el lloc és humit, com ho eren les parets de les basses de casa meua. El ciment pòrtland amb els anys es fa vell; la calç, en canvi, com he dit, es fa més forta.

Valgui aquest breu apèndix per a rubricar el que es diu en la interessant entrevista citada i per a aportar-hi un petit complement, també referit a la nostra comarca del Moianès.

Quico i treballadors del taller damunt del «Jepet», a la carretera de Manresa, entre el taller i casa seva

EL RACÓ DIBUIXAT

Dibuixant a Granera amb «Swasky»

Montse Clotet

Sempre m'ha agradat dibuixar i veure exposicions de pintura i escultura. En els primers anys de la meua vida laboral vaig anar un quant temps a classe amb en Josep Barés, un gran artista manresà, molt complet, és pintor, escultor, fotògraf, gravador...; va ser una bona època en què vaig gaudir molt, ja que en Barés és un gran mestre. Però després vaig abandonar aquesta afició i no ha estat fins fa un parell d'anys que, pel fet de disposar de més temps, vaig pensar que havia de recuperar el plaer de dibuixar. I per casualitat, mirant per internet, vaig topar amb el Cercle Artístic del Moianès. Vaig descobrir l'activitat de l'*sketchcrawl*, les trobades de «dibuixar sobre un quadern i al carrer», i m'hi vaig apuntar. I ha estat tot un encert. Des del primer dia m'hi vaig trobar molt de gust, un grup obert i molt variat, amb persones entranyables, disposades a gaudir de la companyia i motivades per conèixer la comarca dibuix a dibuix. Aquest plaer de dibuixar i compartir experiències fa que quan s'acaba una trobada ja esperis amb il·lusió la pròxima.

Cada mes anem a un poble del Moianès, però també ens afegim a trobades de pobles i ciutats d'altres comarques. A més a més, ens dona l'oportunitat de conèixer

racons, històries, persones... de cada un dels llocs on anem.

Pel juny vam anar a Granera i vam tenir una agradable sorpresa: ens va acompanyar en Víctor Martínez «Swasky», un gran mestre del *sketching*. Vam poder gaudir de les seves explicacions i veure una mostra dels seus quaderns de viatge amb els quals ha obtingut alguns premis i reconeixements.

A primera hora alguns vam dibuixar el castell i altres la masia de Can Bigues i després vam anar a l'església de Sant Martí, on vam poder gaudir del recital de cant *Schubert de prop* mentre anàvem dibuixant. Un concert excel·lent! Us imagineu escoltar l'*Ave Maria* i al mateix temps anar plasmant sobre el paper tota la màgia que ens envoltava? Jo estava prop del Víctor «Swasky» i vaig veure com en poca estona i a peu dret ho va saber copsar molt i molt bé. Li agraeixo molt que m'hagi deixat publicar el seu treball en aquest escrit.

Al Cercle Artístic del Moianès s'hi respira il·lusió, iniciativa i bona organització. Des d'aquesta oportunitat que em dona la revista LA TOSCA us convido a conèixer les seves activitats i participar-ne. Moltes gràcies!

**CLÍNICA DENTAL
PUJOL**

Ctra. de Manresa, 35 - Baixos
08180 Moià
www.clinicadentalmoia.com
Tel. 93 830 06 98
Mòbil 629 058 269

ODONTOLOGIA GENERAL
URGÈNCIES
ORTODÒNCIA
IMPLANTS

Castell de Granera (dibuix de M. Clotet). Concert a l'església de Granera, en el quadern de dibuix de «Swasky»

MISCEL·LÀNIA

Meteoflaix 2019-2020

Josep M. Picañol i Codina

Dóna una ullada als possibles escenaris meteorològics dels pròxims dotze mesos.

Agost: Sec, assolellat i amb tempestes al nord de les nostres contrades.

Setembre: A principis de mes, sec i assolellat; seria a la segona quinzena i en acabar el mes quan podríem tenir ruixats i tempestes.

Octubre: Compte amb les tempestes de la primera quinzena; el temps podria donar una treva més estable, però a finals de mes noves tempestes ens visitarien.

Novembre: Començaria insegur, amb algun ruixat, però la tendència seria a estabilitzar-se la resta del mes.

Desembre: L'atmosfera guanyaria inestabilitat coincidint amb una baixada de la temperatura. Probables precipitacions i fred fins més o menys el dia 20. Se suavitzen les temperatures i hi hauria alguna pluja feble.

Gener: A principis de mes, temporal de pluja. Cap al 10 s'estabilitzaria uns quants dies, per a tornar de nou a la inestabilitat amb intervals de pluja fins a finals de mes, però menys importants.

Febrer: Començaria estable. Cap a mitjans de mes tindríem una baixada de la temperatura i certa inestabilitat, amb poca

precipitació. Més estable cap a finals de mes i temperatures més suaus.

Març: Tindríem un mes gairebé sec o amb poca precipitació. Cap a mitjans de mes, entrada d'aire fred i baixada de temperatures.

Abril: Mes de poca precipitació. Si se'n produïssin, seria a la segona quinzena, amb algun ruixat o tempesta.

Maig: Al principi, petita i curta inestabilització, seguit de més estabilitat. En el tram final de mes, alguns ruixats o tempestes.

Juny: Mes amb començament i final inestable, amb alguns ruixats o tempestes; la part central, estable.

Juliol: Inestable els primers deu dies, amb alguns ruixats i tempestes amb temperatures agradables. Estabilització amb augment de la temperatura i entremig algun ruixat abans d'acabar el mes.

* * *

El pronòstic per a aquests dotze mesos, que pot ser encertat o no, s'ha dut a terme fent el seguiment dels tretze primers dies d'agost. S'han anotat les variacions de l'atmosfera, la direcció del vent, la humitat, els núvols, la visibilitat, etc. i d'aquests resultats n'he fet el pronòstic. Simple i complicat alhora.

PUBLICACIONS

Llibres

Xavier Juncosa i Gurguí. *L'home del carrer*

Maçanet de la Selva: Editorial Gregal, juliol de 2019. 195 pp.

Cinquena novel·la del nostre col·laborador Xavier Juncosa que, en aquesta ocasió, es fica en la pell d'un home que decideix deixar tota la seva còmoda vida i passar a viure com a rodamón en una plaça, on patirà un atac brutal. Estructurada en cinquanta capítols curts, narrats pel protagonista i diversos altres personatges, l'obra ens planteja moltes preguntes sobre nosaltres mateixos.

Assumpta Rafel Guarro. *Cebrià Calvet Janet (a) Canuto: carreter de Barcelona i promotor de l'estiueig a Castellterçol*

Barcelona: l'autora, juliol de 2019. 181 pp.

Monografia sobre un dels castellterçolencs més famosos, del qual s'estudia la genealogia familiar, el negoci del transport amb el qual es va enriquir i el patrimoni immobiliari que va aconseguir reunir durant la seva vida (1855-1930), sobretot a Barcelona i a Castellterçol, on va construir nombroses cases per a estiuejants.

Clara Solà Bujons. *Pols d'horitzó*

Moià: Raima, febrer 2019. 302 pp.

Quart poemari d'aquesta autora moianesa (resident a la capital del Bages), amb pròleg de Xavier Melloni i Ribas, jesuïta. Va ser presentat a l'Auditori de Sant Josep de Moià el diumenge 11 d'agost per Marian Baqués, escolapi, amb la col·laboració de la rapsoda Alícia Arisa, d'Eva Torres (presidenta de l'associació sociocultural Xarxa de Manresa), de l'editor i de la clarinetista Mar Garriga.

MOIÀ
Avda. Zona Industrial, s/n
Tels. 93 830 12 25
93 820 77 77

AVINYÓ
Antoni Prat, s/n
Tel. 93 838 72 78

SANT QUIRZE SAFAJA
Ctra. de Mollet-Moià
Km. 25,400

CALEFACCIONS - INDÚSTRIES
AGRÍCOLA - AUTOMOCIÓ

SERVEI A DOMICILI
TELS. COMANDES :
93 830 12 25 - 93 820 77 77

Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants i periodòncia
Blanquejaments

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS

Dra. Carlota Anfruns Damians - Odontòloga i Màster en Od. Integrada d'adults
Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg

Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

Visites diàries

Revistes

—**La Calderina**, núm. 21 (agost 2019), revista del poble de Calders, amb 40 pàgines a tot color.

—**Modilianum**, núm. 60 (1r semestre 2019), revista d'estudis del Moianès, amb

144 pàgines de temàtica històrica, especialment recollint els treballs presentats en les jornades «Art barroc al Moianès» (octubre 2018).

Diaris

Regió7

18-7-2019

«La falta d'acord entre ERC i JxC en el Consell del Moianès dona la clau als partits petits. Republicans i postconvergens no s'han entès per a presidir l'ens, i demà presentaran el seu propi candidat».

19-7-2019

«ERC presidirà el Consell del Moianès amb el suport del PSC i l'abstenció de Castell en Positiu (CeP) i la CUP. "En aquesta nova etapa hem de ser innovadors i més pròxims als ciutadans", afirma el nou president, Ramon Vilar (regidor de Santa Maria d'Oló), que aposta per potenciar "el teixit empresarial, la justícia social i la igualtat d'oportunitats"».

21-7-2019

«L'aeròdrom de Moià fa el salt a l'asfalt. Els responsables de la instal·lació han notat un increment de vols amb la pista arreglada».

8-8-2019

«Tècnics i voluntaris del Bages i el Moianès electrifiquen centres de l'Àfrica Occidental. L'ONG Moianès Solidari coordina les tasques de cooperació per a posar al dia les instal·lacions de centres de salut mental de Benín i Costa d'Ivori». «Es reprenen les excavacions al Toll després de l'aturada pel 155. Els arqueòlegs esperen trobar més informació del "nen

de Moià" i més restes de l'ós de les caverne. L'equip que lidera Jordi Rosell confia acabar d'excavar el nivell on es va trobar la dent d'un nen neandertal».

9-8-2019

«L'Estany excel·leix amb Stagnum. El cicle cultural del petit poble del Moianès es focalitza en la música en l'onzena edició i es marca nous objectius».

11-8-2019

«Moià iniciarà pel setembre la depuradora que donarà un salt de qualitat al riu Calders. La nova estació és una peça clau per a la millora ambiental de les rieres de la Golarda i la Tosca, durant anys en el punt de mira dels ecologistes». «Retorn a la prehistòria a la cova Morta. Al taller de les coves del Toll de Moià, la gent va poder gaudir d'una classe sobre com construir eines o com fer foc».

13-8-2019

«Les excavacions al castell de Calders posen al descobert l'església romànica. Els treballs arqueològics al voltant del conjunt medieval han fet aflorar les restes del temple, que data del segle XI, i un presbiteri pre-romànic».

14-8-2019

«Una furgoneta xoca amb un senglar a Calders». «El Parc Prehistòric de les Coves del Toll treballa en el control de la plaga d'erugues del boix».

17-8-2019

«Quatre detinguts per intentar robar en domicilis del Moianès. Veïns de diferents municipis van alertar els agents de l'actitud sospitosa dels individus».

19-8-2019

«L'alegria del circ amb ganes a la trobada de Collsuspina. El Giracirc ha complert la cinquena edició malgrat la retallada pressupostària per la desaparició d'alguna ajuda. El certamen resisteix gràcies a la implicació voluntària dels veïns».

EL PUNT AVUI+

15-8-2019

«"Estaré on el partit em digui que he d'estar", entrevista de dues pàgines a Dionís Guiteras, alcalde de Moià (Ara Moià, formació vinculada a ERC). Destaca els beneficis que pot aportar al municipi el pas de dos a quatre partits en el ple i la voluntat de sumar el màxim d'acords. Quant a la Diputació, creu que poca gent va entendre el pacte "surrealista" entre JxC i el PSC».

BREUS

Obres a l'església de l'Escola Pia

Aquest estiu s'ha vist una imatge inèdita de la façana de l'església de l'Escola Pia. S'està arrebossant i se'n neteja i recupera la pedra. Fa dos estius es va fer la façana del pati; l'any passat, la del pati dels Til·lers. Esperem que en pròxims estius es pugui continuar intervenint en aquest edifici emblemàtic de Moià.

Fot. C.I.C. - Moià

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Sarataj Singh, filla de Sharanbir Singh i de Manpreet Kaur, dia 1 d'agost.

Defuncions

Joan Serra Casanovas, de noranta-dos anys, dia 2 d'agost.

Isabel Ucles Murcia, de quaranta-vuit anys, dia 6 d'agost.

Elvira Moyano Rodríguez, de vuitanta anys, dia 18 d'agost.

DADES METEOROLÒGIQUES

Estació pluviomètrica de l'Escola Pia

LATITUD 41° 48' 53" N LONGITUD 2° 5' 44" ALTITUD 741 m

JULIOL 2019

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	Màx.	Min.	Mit.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	Parcial	TOTAL
De l'1 al 10	30,4	18,3	24,3	4	2	4	SW	19,0	
De l'11 al 20	28,5	16,8	22,6	4	0	6	SW	31,6	
Del 21 al 31	29,3	17,8	23,5	8	1	2	SW	4,4	55,0

COMPARATIVA JULIOL 1919 - 2019

	Juliol 1919	Juliol 2019
Mitjana de les màximes	24,1	29,4
Mitjana de les mínimes	12,6	17,6
Temperatura mitjana	18,3	23,5
Màxima absoluta	28,0	34,8
Mínima absoluta	9,0	11,8
Pluja mensual	49,4	55,0
Pluja màxima en un dia	15,8	31,4
Dies de pluja	7	6

Les dades meteorològiques de Moià actualitzades cada 15 minuts (i les dades històriques des de l'any 2006) es poden consultar a la pàgina web de Carles Illa i Casanova, *MeteoMoià.cat*. També es pot seguir al Twitter: @MeteoMoià, i al Facebook: Meteo. Moià.

NOTA DE LA REDACCIÓ

Totes les persones i entitats que vulguin fer-nos arribar articles, cròniques, informacions, etc. per al pròxim número de LA TOSCA, ens ho poden fer arribar fins al dia **3 d'octubre**, a través del correu electrònic latosca@latosca.cat o bé deixant-nos-ho a la nostra bústia, a Can Carner.

CLÍNICA PODOLÒGICA MOIÀ

Centre de Podologia autoritzat pel Departament de Salut Plaça del Colom, 4 2n-2a // 08180 Moià

- QUIROPÒDIES (durícies, ulls de poll, ungles, ...)
- CONTROL PEU DIABÈTIC
- BERRUGUES PLANTARS
- ORTESIS DE SILICONA
- ESTUDIS BIOMECÀNICS
- PLANTILLES PERSONALITZADES
- REVISIONS INFANTILS

Cristina Homs Fargas N° Colegiada: 1456

93.820.91.55 - 659.660.348